

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6934. számú

törvényjavaslat

az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról

Előadó:

Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Budapest, 2008. november

2009. évi törvény**az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról**

Az erdei életközösségek nélkülözhetetlen fennmaradása, védőhatása és termékei (hozamai) biztosítása érdekében szükséges az erdő szakszerű kezelése és a károsító hatásoktól, a túlzott használattól és igénybevételtől való megóvása, az élettelen környezet, a mikroorganizmusok, a gomba-, növény- és állatvilág sokféleségének, az erdei életközösség dinamikus és természetes egységének megőrzése. Az erdő fenntartása, gyarapítása és védelme az egész társadalom érdeke, az erdő fenntartója által biztosított közérdekű szolgáltatásai minden embert megilletnek, ezért az erdővel csak a közérdekkel összhangban szabályozott módon lehet gazdálkodni. Mindezekre figyelemmel az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

*I. Fejezet***ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK***A törvény célja***1. §**

E törvény célja, hogy az erdő és a társadalom viszonyának szabályozásával, kiemelten a fenntartható erdőgazdálkodás feltételeinek meghatározásával biztosítsa az erdő, mint a természeti tényezőktől függő és az emberi beavatkozásokkal érintett életközösség és élőhely fennmaradását, gyarapodását, továbbá az erdő hármas funkciójának, azaz a környezetre, társadalomra, valamint a gazdaságra gyakorolt hatásának kiteljesedését, és ezzel kiemelten hozzájáruljon:

- a)* a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez,
- b)* a biológiai sokféleség megőrzéséhez,
- c)* a vidékfejlesztéshez, az erdőgazdálkodással összefüggő foglalkoztatási lehetőségek bővítéséhez,
- d)* az ország környezeti állapotának javulásához,
- e)* a felszíni és felszín alatti vizek védelméhez,
- f)* a termőtalaj, a mezőgazdasági területek védelméhez,
- g)* a fa, mint megújuló energia- és nyersanyagforrás biztosításához,
- h)* a tiszta ivóvíz biztosításához,
- i)* az egészséges élelmiszerek előállításához,

azaz az emberi élet fenntartásához és minőségének, biztonságának javításához, figyelemmel az egészséges környezethez fűződő alapjog érvényesítésére.

*A törvény alapelvei***2. §**

(1) A fenntartható erdőgazdálkodás során a fenntartható használat követelményeinek megfelelően az erdei haszonvételeket csak olyan módon lehet gyakorolni, hogy az erdő megőrizze biológiai sokféleségét, természetességét vagy természetszerűségét, termőképességét, felújuló képességét, életképességét, továbbá megfeleljen a társadalmi igényekkel összhangban levő védelmi, közjóléti és gazdasági követelményeknek, betöltse természet- és környezetvédelmi, közjóléti (egészségügyi-szociális, turisztikai, valamint oktatási és kutatási) célokat szolgáló szerepét és az erdővagyonnal való gazdálkodás lehetőségei a jövő nemzedékei számára is fennmaradjanak.

(2) A fenntartható erdőgazdálkodás során a legfontosabb közérdekű feladat az erdők változatosságának megőrzése, az erdők fenntartása, felújítása és a védelmi valamint közjóléti szolgáltatások biztosítása, melyek elvégzését az állam megfelelő eszközökkel biztosítja.

3. §

(1) Az erdők bármely immateriális szolgáltatásából származó állami bevételt a külön jogszabályban meghatározott részletes feltételek szerint az erdők fenntartására, gyarapítására és védelmére kell fordítani.

(2) Az 1. §-ban foglalt komplex célok, továbbá az Európai Unió Erdészeti Stratégiájában, valamint az Európai Erdők Védelme Miniszteri Konferenciáin elfogadott határozatokban foglaltak megvalósításáról az erdőgazdálkodásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter), valamint az érintett miniszterek a Nemzeti Erdőprogram megalkotása, fejlesztése, közzététele és az abban foglalt feladatok végrehajtása útján gondoskodnak.

*A törvény hatálya***4. §**

(1) E törvény hatálya kiterjed:

- a)* az erdőre, annak élő és élettelen alkotóelemeire, az erdei életközösségre;
- b)* a külterületen található fásításra;
- c)* az erdészeti létesítményre,
- d)* az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületre.

(2) E törvény hatálya nem terjed ki a faállománnyal borított földrészletek közül:

- a) az arborétumra;
- b) a közparkra;
- c) az üzemmél, majorról, elkerített honvédségi objektummal, valamint közüzemi létesítményekkel azonos földrészleten lévő, 1 hektárnál kisebb, vagy a fák tőnél mért távolsága szerint átlagosan húsz méternél keskenyebb, fával borított területre;
- d) a tanya területére;
- e) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fával borított területre;
- f) az út, a vasút, töltés, árok, csatorna valamint az egyéb vonalas műszaki létesítménnyel azonos földrészleten lévő, 1 hektárnál kisebb, vagy a fák tőnél mért távolsága szerint átlagosan húsz méternél keskenyebb, fával borított területre;
- g) folyó, patak, csatorna medrére vagy a mederben keletkezett zátonyra;
- h) az energetikai célból termesztett, fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényre.

(3) Védett természeti területen lévő erdő esetén e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Fogalom-meghatározások

5. §

E törvény alkalmazásában:

1. *arborétum*: az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott, tudományos ismeretszerzés céljából fenntartott élőfagyűjtemény;
2. *célállomány*: a faállományban megvalósítandó fafajösszetétel;
3. *cserjés*: az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott cserjefajok által legalább 50 százalékos mértékben fedett földrészlet;
4. *egyéb erdei termék*: a fakitermelésen, a szaporítóanyag gyűjtésen és a vadászati jog gyakorlásán, hasznosításán kívüli erdei haszonvételek során az erdőből nyert nyersanyag, termék;
5. *elsőkivitel*: az erdőtelepítés, fásítás első évi munkái a talaj-előkészítéstől a csemeteültetés, magvetés vagy dugványozás befejezéséig;
6. *erdei életközösség (ökoszisztéma)*: fából és egyéb fás növényekből, valamint a társult élőlényekből kialakult életközösség;
7. *erdészeti szakszemélyzet*: az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti végzettséggel rendelkező, az erdészeti hatóság szakszemélyzeti névjegyzékében szereplő személy;
8. *erdészeti táj*: termőhelyi és növényföldrajzi szempontok alapján az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott földrajzi terület;
9. *erdőgazdálkodás*: az erdő 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti fenntartására, közcélú funkcióinak biztosítására, őrzésére, védelmére, az erdővagyon bővítésére, valamint – a vadászati jog gyakorlása, hasznosítása kivételével – az erdei

haszonvételek gyakorlására irányuló tevékenységek összessége;

10. *erdősítés*: az erdőfelújítás munkái a talaj-előkészítéstől a csemeteültetés, magvetés vagy dugványozás, valamint a pótlás befejezéséig;

11. *felnyíló erdő*: olyan természetes, természetszerű erdőtársulás, illetve ezek származék erdői, amelyek természetes módon alacsony záródásban borítják a területet, ligetesek vagy erdő és sztyepp-foltok váltakozásával alakulnak ki, így különösen az erdőssztyepp erdők és a karsztbokor erdők;

12. *folyamatos erdőborítás*: olyan állapot, amikor a többkorú erdőállomány folyamatosan, egyenletesen borítja az erdő talaját és az erdő megújulása, felújítása az erdőállomány védelmében, véghasználati terület nélkül történik, az erdő tájképi megjelenése nem változik;

13. *jogosult erdészeti szakszemélyzet*: az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti szakmai gyakorlattal rendelkező, az erdészeti hatóság jogosult szakszemélyzeti névjegyzékében szereplő erdészeti szakszemélyzet;

14. *kopár*: az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, termőhelyi adottságainál fogva záródott fásszárú- vagy lágyszárú növényzet fenntartására alkalmatlan terület;

15. *mezőgazdasági előhasználat*: tarvágás esetén a véghasználat évében, vagy az azt követő két évben végzett mezőgazdasági használat;

16. *nyiladék*: az erdőgazdálkodási egységek térbeli rendjének kialakítását, vagy a vonalas jellegű létesítmények fenntartását szolgáló, az erdőben mesterségesen kialakított, fátlan terület;

17. *őnerdősülés*: közvetlen emberi beavatkozás nélkül, kifejezetten a földrészlet korábbi hasznosítása felhagyásának következtében végbemenő természetes folyamat, amely során erdő jön létre;

18. *sikeres első erdősítés*: az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott csemeteszámot elérő erdősítés;

19. *erdészeti tájidegen fafaj*: őshonos fafaj, amely az adott klimatikus és termőhelyi viszonyok között természetes módon nem fordul elő;

20. *tisztás*: az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, emberi tevékenység következtében kialakult, vagy kialakított, faállománnyal nem borított terület, amelynek fenntartása közjóléti, természetvédelmi érdekeket illetve a 62. § f-h) pontja szerinti erdei haszonvételek gyakorlását szolgálja;

21. *tűzpászta*: az erdők tűz elleni védelmét szolgáló, mesterségesen kialakított, fátlan terület;

22. *újulat*: az erdő felújulását biztosító fiatal faegyedek összessége;

23. *vadföld*: a vadászatra jogosult által gondozott olyan terület, amelyen a természetési cél a vadállománynak szánt növényhozam előállítására;

24. *véghasználat*: vágásos vagy átalakító üzemmódban kezelt erdőben végrehajtott fakitermelés (tarvágás, fokozatos felújító vágás és szálalóvágás), amelynél e törvény előírásai szerint felújítási kötelezettség keletkezik.

*Az erdő***6. §**

(1) E törvény alkalmazásában erdő:

a) az Országos Erdőállomány Adattárban (a továbbiakban: Adattár) erdőként nyilvántartott terület,

b) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott fa- és cserjefajokból illetve azok államilag elismert mesterséges vagy természetes hibridjeiből (a továbbiakban együtt: erdei fafajok) álló faállomány, melynek

ba) területe a szélső fák töben mért távolságát tekintve átlagosan legalább húsz méter széles, természetbeni kiterjedése az ötezer négyzetmétert eléri átlagmagassága a 2 métert meghaladja és a talajt legalább ötven százalékos mértékben fedi;

bb) területe a szélső fák töben mért távolságát tekintve átlagosan legalább húsz méter széles, természetbeni kiterjedése az ötezer négyzetmétert eléri, átlagmagassága a 2 métert meghaladja és a talajt legalább harminc százalékos mértékben fedi valamint legfontosabb szerepe a talaj védelme;

c) az időlegesen igénybevett erdő területe;

d) a nyiladék és a tűzpászta, amennyiben az átlagos szélessége 6 méternél kisebb.

(2) Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza az erdőt alkotó fa- és cserjefajok jegyzékét, elkülönítve – legfeljebb erdészeti tájcsoport szintű lehatárolással – az őshonos és az idegenhonos fajokat.

7. §

(1) Az erdőket a bennük található erdei életközösség természetességi állapota szerint, – aszerint hogy a természetes folyamatok és a korábbi erdőgazdálkodás együttes hatására kialakult, vagy kialakított állapotuk mennyire áll közel a termőhelynek megfelelő természetes erdőtársuláshoz, – az Adattárban a következők szerint kell elkülöníteni:

a) természetes erdők: az adott termőhelyen a bolygatlan erdők természetes összetételét, szerkezetét és dinamikáját mutató erdők, ahol a faállomány természetes úton magról – illetve a természetes körülmények között sarjról is szaporodó őshonos fafajok esetében emberi beavatkozás nélkül sarjról – jött létre, és ahol idegenhonos, erdészeti tájidegen fafaj csak szálanként fordul elő és intenzíven terjedő fafaj nincs jelen;

b) természetszerű erdők: az adott termőhelyen a bolygatlan erdők természetes összetételéhez, szerkezetéhez hasonló, természetes úton létrejött vagy mesterséges úton létrehozott és fenntartott erdők, ahol az idegenhonos és az erdészeti tájidegen fafaj(ok) elegyaránya nem több 20 %-nál, intenzíven terjedő fafaj pedig legfeljebb csak szálanként fordul elő;

c) származék erdők: az emberi beavatkozás hatására fafajösszetételében, szerkezetében átalakított vagy átalakult, azonban meghatározóan az adott termőhelynek

megfelelő természetes erdő társulásalkotó őshonos fafajaiból álló, de a természetes társulás egyes fafajait, illetve a természetes szerkezet elemeinek nagy részét nélkülöző, mag vagy sarj eredetű erdők; ide tartoznak az olyan erdők, melyekben az idegenhonos és az erdészeti tájidegen fajok elegyaránya 20-50 % közötti, az intenzíven terjedő fajok elegyaránya 20 % alatt van;

d) átmeneti erdők: az emberi beavatkozás hatására fajösszetételében, szerkezetében erősen átalakított vagy átalakult, csak kisebb részben az adott termőhelynek megfelelő természetes erdő társulást alkotó őshonos fafajaiból álló, a természetes szerkezet elemeinek nagy részét nélkülöző, mag vagy sarj eredetű erdők, amelyekben az idegenhonos és az erdészeti tájidegen fajok elegyaránya 50-70 % közötti, továbbá minden olyan erdő, ahol az intenzíven terjedő fajok elegyaránya 20-50 % között van;

e) kultúr erdők: elegyarányát tekintve több mint 70 %-ban idegenhonos, erdészeti tájidegen, vagy több mint 50 %-ban intenzíven terjedő fajokból álló erdők, ahol az adott termőhelynek megfelelő természetes erdő társulást alkotó őshonos fajok kevesebb mint 30 %-os elegyarányban, vagy egyáltalán nincsenek jelen;

f) faültetvény: jellemzően idegenhonos fajokból vagy azok mesterséges hibridjeiből álló, szabályos hálózatban ültetett, legalább 15 éves vágásfordulóval intenzíven kezelt erdő.

(2) A természetességi állapotot erdőrészletenként kell megállapítani.

(3) Az erdőgazdálkodási tevékenységet úgy kell végezni, hogy az erdők természetességi állapota ne romoljon.

(4) A természetességi állapot romlásának minősül, ha az erdőgazdálkodási tevékenység következtében

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő az (1) bekezdés *b)-f)* pontja szerinti természetességi állapotú erdővé alakul;

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő az (1) bekezdés *c)-f)* pontja szerinti természetességi állapotú erdővé alakul;

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő az (1) bekezdés *d)-f)* pontja szerinti természetességi állapotú erdővé alakul;

d) az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő az (1) bekezdés *e)-f)* pontja szerinti természetességi állapotú erdővé alakul.

Az állami erdőkre vonatkozó szabályok

8. §

(1) Mivel az állami tulajdonban lévő erdők természeti adottságaiknál, állapotuknál, területi elhelyezkedésüknel fogva a közérdekű szolgáltatásokat a legmagasabb szinten

képesek biztosítani, ezért az állami tulajdonú erdők a kincstári vagyon részét képezik és korlátozottan forgalomképesek.

(2) A védelmi, a közjóléti rendeltetésű erdők, valamint az e körbe nem tartozó 5 hektárnál nagyobb, természetben összefüggő erdők állami tulajdonból történő kikerülésére kizárólag birtokösszevonási célú önkéntes földcsere, továbbá forgalmi érték szempontjából legalább azonos értéket képviselő erdővel történő csere esetén kerülhet sor.

(3) Az 5 hektárnál kisebb, természetben összefüggő erdők állami tulajdonból történő kikerülésére kizárólag birtokösszevonási célú önkéntes földcsere, forgalmi érték szempontjából legalább azonos értéket képviselő erdővel történő csere, valamint közös tulajdon megszüntetése esetén vagyonátruházással kerülhet sor. Az erdő ellenértékét erdő tulajdonjogának megszerzésére kell fordítani.

(4) A (2)-(3) bekezdés szerinti földcseréhez, valamint közös tulajdon megszüntetése esetén a vagyonátruházáshoz az erdő védelmi rendeltetése szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter egyetértése szükséges.

Szabad rendelkezésű erdő

9. §

(1) Szabad rendelkezésű erdő:

a) az erdészeti hatóság engedélye alapján telepített erdő, amennyiben e törvény hatálybalépése után nemzeti, vagy közösségi támogatás nélkül létesült;

b) az e törvény hatálybalépése előtt faültetvénynek minősülő terület;

c) a termőföldről szóló törvény hatálybalépéséig zártkertnek minősülő nem védett természeti területen fekvő földrészleteken nemzeti vagy közösségi támogatás nélkül létesült faállomány;

d) a bányatelken lévő nem erdő művelési ágú, más célú igénybevételre engedélyezett területen létrejött önerdősülés;

e) a tulajdonos kérelme alapján – ide értve az ingatlannyilvántartásban való feltüntetésre irányuló kérelmet is – nyilvántartásba vett, a 6. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti önerdősülés.

(2) Nem tekinthető szabad rendelkezésű erdőnek az erdő igénybevételének ellentételezéseként létesült csereerdősítés.

(3) A szabad rendelkezésű erdőre e törvény rendelkezései közül a károsítók károkozása elleni védelemre (52-53. §), a káros tevékenységek elleni védelemre (55. § (1) bekezdés *b)* pont), az erdő talajának védelmére (56-57. §), az erdő tűz elleni védelmére

(58-61. §), az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott eltérésekkel az erdő telepítésére (39-42. §), nyilvántartására (15. § (1)-(5) bekezdés, (8) bekezdés *a*) pont, (9) bekezdés, 16. § (1), (2) és (5) bekezdés, (6) bekezdés *a*-*c*) pont) a fakitermelésre (64. §) és az erdő látogatására (85-90. §) vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) Amennyiben az erdő tulajdonosa az erdészeti hatóságnál kérelmezi az Adattárban az (1) bekezdés alapján szabad rendelkezésű erdőként nyilvántartott erdő nem szabad rendelkezésű erdőként való nyilvántartását, az erdő átsorolását követően az erdőre e törvénynek a nem szabad rendelkezésű erdőkre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

A fásítás

10. §

(1) E törvény alkalmazásában fásítás az erdei fafajból vagy fafajokból álló

a) egyes fa;

b) jellemzően vonalas kiterjedésű fával borított terület, ahol az állományon belüli egyes fák, és a terület kisebb kiterjedése szerinti szélső fák egymástól mért tőtávolsága átlagosan nem nagyobb húsz méternél (fasor);

c) ötezer négyzetméternél kisebb, jellemzően nem vonalas kiterjedéssel rendelkező, legalább ötven százalékban fával borított területen lévő fák összessége (facsoport);

d) olyan legelő művelési ágban lévő földrészlet, amelyet a fák korona vetülete egyenletes elosztásban legfeljebb harminc százalékban fed (fás legelő).

(2) Fásítás esetében e törvény rendelkezései közül a károsítók károkozása elleni védelemre (52-53. §), a káros tevékenységek elleni védelemre (55. § (1) bekezdés *b*) pont), az erdő talajának védelmére (56-57. §), az erdő tűz elleni védelmére (58-61. §), az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott eltérésekkel az erdő telepítésére (39-42. §), az erdő felújítására (45-46. §), a fakitermelésre (64. §) és az erdő látogatására (85-90. §) vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület

11. §

(1) E törvény alkalmazásában az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület:

a) az Adattárban egyéb részletként nyilvántartott

aa) tisztás,

ab) kopár,

ac) erdei farakodó és készletező hely,

- ad*) erdészeti létesítményhez tartozó terület,
- ae*) vadföld,
- af*) erdei vízfolyás, erdei tó,
- ag*) erdészeti szaporítóanyag, karácsonyfa, díszítógally, vadgyümölcs és vessző termelését szolgáló terület,
- ah*) 6 méternél szélesebb nyiladék és tűzpászta.
- b*) erdővel körülzárt vagy kerületének legalább 75 százalékát meghaladó mértékben erdővel határolt természetes erdei vízfolyás és erdei tó,
- c*) a cserjés,
- d*) az erdészeti kutatás céljából – nemzeti vagy közösségi támogatás igénybevételével – létesült és arra használt, erdőnek nem minősülő faállomány és annak területe.

(2) Az erdőnek az erdőgazdálkodó kérelmére

- a*) közjóléti és természetvédelmi célból tisztásként,
- b*) erdei farakodóként és készletező helyként,
- c*) erdészeti létesítményhez tartozó területként,
- d*) 6 méternél szélesebb nyiladékként és tűzpásztaként

fátlan állapotban tartását az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint az erdészeti hatóság engedélyezi.

(3) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületre a károsítók károkozása elleni védelemre (52-53. §), a káros tevékenységek elleni védelemre (55. §), az erdő talajának védelmére (56-57. §), az erdészeti termékek szállítására (83. §) és az erdő látogatására (85-90. §) vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

12. §

Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet a körzeti erdőtervben, illetőleg az Adattárban fel kell tüntetni.

Az erdészeti létesítmény

13. §

(1) E törvény alkalmazásában erdészeti létesítménynek minősül a legalább részben erdőben található, vagy ahhoz csatlakozó

- a*) erdészeti magánút, valamint annak műtárgyai és tartozékai (a továbbiakban együtt: erdészeti magánút);
- b*) erdőgazdálkodási vagy közjóléti tevékenységgel összefüggésben épített és használt keskeny nyomközű vasúti pálya és annak tartozékai (a továbbiakban együtt: erdei vasút);

c) az erdőgazdálkodási tevékenységet, így különösen az erdő védelmét, illetve az erdei haszonvételek gyakorlását, az erdő rendeltetését szolgáló műtárgy, csatorna, tározó, kerítés, erdei épület és egyéb létesítmény.

(2) Erdei épület, erdei vasút kivételével minden erdészeti létesítmény létesítéséhez, bővítéséhez, felújításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, illetve használatbavételéhez, fennmaradásához vagy a rendeltetésének megváltoztatásához az erdészeti hatóság engedélye szükséges.

(3) A (2) bekezdés szerinti engedélyezés során az erdő igénybevételére vonatkozó szabályokat be kell tartani.

(4) Erdei épület, erdei vasút kivételével az erdőgazdálkodási tevékenységet már nem szolgáló, vagy rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná vált erdészeti létesítmény megszüntetését az erdészeti hatóság elrendeli.

(5) Erdészeti magánút a közforgalom számára az erdészeti hatóság engedélyével nyitható meg.

Az erdészeti igazgatási és az erdőgazdálkodási egységek kialakítása

14. §

(1) Az erdőket e törvény alapján erdészeti tervezési körzetekre (a továbbiakban: körzet) kell osztani.

(2) A körzeteket a fenntartható erdőgazdálkodás követelményeinek figyelembevételével a miniszter határozza meg és rendeletben teszi közzé.

(3) A körzetek a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység tervezésének és ellenőrzésének egységei.

(4) Az erdészeti nyilvántartás és a térbeli rend kialakítása érdekében az erdőt erdőtagokra és erdőrésztletre kell felosztani.

(5) Az erdőtag a település közigazgatási határán belül az erdő területi rendjét, kellő áttekintését, az erdőgazdálkodási tevékenység alapegységeinek tartós szerkezetbe foglalását biztosító területi egység.

(6) Az erdőtagon belül az erdőrésztlet az erdőgazdálkodási tevékenység és az erdészeti igazgatás, nyilvántartás olyan alapegysége, amely természetben összefüggő és a rajta található erdei életközösség, valamint a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység

jellemzői alapján egységesnek tekinthető.

(7) Az erdőtagot és az erdőrészt a körzeti erdőterv készítése során, illetve az erdő telepítésének engedélyezésekor kell kijelölni.

(8) Természetben összefüggőnek kell tekinteni azt a területet, amelyet közút, erdészeti magánút, vasút, folyó, vagy más, művelés alól kivett földrészlet, az erdőgazdálkodás célját közvetlenül nem szolgáló terület nem szakít meg.

(9) Az erdőgazdálkodó az erdőtelepítési, erdőfelújítási, erdőnevelési, fahasználati és erdővédelmi munkák megkezdése előtt köteles az erdőrészlet határvonalainak töréspontjaira jól látható és időtálló határjeleket elhelyezni.

(10) A körzeti erdőtervezés terepi felvételezési munkálatai során az erdészeti hatóság köteles a természetben nem azonosítható erdőrészlet-határok töréspontjait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti módon az erdőgazdálkodóval ismertetni.

Az erdőgazdálkodó és nyilvántartása

15. §

(1) Erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság által vezetett erdőgazdálkodói nyilvántartásban szereplő tulajdonos vagy jogszerű használó.

(2) Az erdőgazdálkodói nyilvántartás az érintett erdő és az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló, erdő művelési ágú földterület használatára vonatkozóan bejegyzett adatokat hitelesen tanúsítja.

(3) Az ellenkező bizonyításig az erdőgazdálkodói nyilvántartásba bejegyzett adatról vélelmezni kell, hogy az a valóságnak megfelel.

(4) Az erdőgazdálkodói nyilvántartásba bejegyzett adatokkal szemben a bizonyítás azt terheli, aki az adatok helyességét, valósággal egyezőségét vitatja.

(5) Az erdőgazdálkodói jogok és kötelezettségek a nyilvántartásba történő bejegyzéssel keletkeznek és a nyilvántartásból való törléssel szűnnek meg.

(6) A tulajdonosok társult erdőgazdálkodási tevékenységet kötelesek folytatni, ha
a) a földrészletnek több tulajdonosa van, vagy
b) az erdőrészlet több földrészletből áll és a földrészletek különböző személyek tulajdonában vannak.

(7) Társult erdőgazdálkodás esetén a tulajdonosoknak az erdőt egy személy használatába kell adniuk.

(8) Erdőgazdálkodó hiányában az erdő tulajdonosa köteles

a) az erdészeti hatóság felszólítását követően az erdőt károsító hatások és a káros tevékenységek elleni védekezésről, a bekövetkezett károsítások hatásainak felszámolásáról, az erdő talajának védelméről gondoskodni,

b) az erdő szakszerű felújításáról gondoskodni,

c) az erdő őrzésére vonatkozó kötelezettségnek eleget tenni.

(9) A tulajdonos helyett, a (8) bekezdés szerinti kötelezettségek teljesítéséért az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyonkezelői, földhasználati, haszonélvezeti, használati jog jogosultja felelős.

16. §

(1) Az erdőgazdálkodó, valamint a használatában lévő erdő és erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló, erdő művelési ágú földterület adatait az erdészeti hatóság – kérelemre – nyilvántartásba veszi.

(2) Az erdőgazdálkodói nyilvántartásba a (6) bekezdés szerinti adat bejegyzésének (megváltoztatásának vagy törlésének) közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat alapján van helye. Bejegyzés alapjául szolgálhat a bíróság, illetőleg hatóság jogerős határozata, 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap másolat.

(3) Aki szerződés alapján erdő, vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló erdő művelési ágú földterület használatára jogosult, köteles a szerződést annak hatályba lépésétől számított 30 napon belül az erdészeti hatósághoz nyilvántartásba vétel céljából benyújtani.

(4) Aki tulajdonosként vagy nem szerződésen alapuló jogcímen erdő vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló erdő művelési ágú földterület használatára jogosult, köteles a használati joga fennállását igazoló okiratokat – az adott jogcím keletkezésétől számított 30 napon belül - az erdészeti hatósághoz nyilvántartásba vétel céljából benyújtani.

(5) Az erdőgazdálkodói nyilvántartás adatai országosan vezetettek és nyilvánosak, és azokból az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint – elektronikus úton is – hiteles vagy nem hiteles, illetve teljes, vagy szemle másolat adható..

(6) Az erdőgazdálkodói nyilvántartás:

- a)* a természetes személy erdőgazdálkodó esetén a következő adatokat tartalmazza:
- aa)* családi és utónév, ide értve a születési családi és utónevet,
 - ab)* születési hely, idő,
 - ac)* anyja neve,
 - ad)* állandó lakhely,
 - ae)* adóazonosító jel vagy adószám,
 - af)* a mezőgazdasági vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs szám,
 - ag)* erdőgazdálkodói kód;
- b)* jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet erdőgazdálkodó esetén a következő adatokat tartalmazza:
- ba)* szervezet megnevezése,
 - bb)* székhely,
 - bc)* képviselő neve,
 - bd)* gazdálkodó szervezet földhasználó esetén a statisztikai számjel,
 - be)* adószám,
 - bf)* a mezőgazdasági vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs szám,
 - bg)* erdőgazdálkodói kód;
- c)* a használt erdőre vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló, erdő művelési ágú földterületre vonatkozó következő adatokat tartalmazza:
- ca)* a település neve,
 - cb)* a földrészlet fekvésének (belterület, külterület) megjelölése,
 - cc)* a földrészlet helyrajzi száma,
 - cd)* az alrészlet,
 - ce)* a földterület erdészeti azonosítója,
 - cf)* a használt terület nagysága,
 - cg)* a használat jogcíme,
 - ch)* a nyilvántartásba vétel időpontja,
 - cj)* a használat időtartama;
- d)* a jogosult erdészeti szakszemélyzetre vonatkozóan a következő adatokat tartalmazza:
- da)* családi és utónév,
 - db)* nyilvántartási kód;
- e)* az erdészeti szakszemélyzetre vonatkozóan a következő adatokat tartalmazza:
- ea)* családi és utónév,
 - eb)* nyilvántartási kód.

*Erdő, vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület használatának
általános szabályai*

17. §

(1) Erdő, vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület használatára kötött megállapodást írásba kell foglalni.

(2) A szerződésben – jogcímtől függetlenül – fel kell tüntetni

a) az erdőgazdálkodó 16. § (6) bekezdés *aa)-ad)* vagy (6) bekezdés *ba-be)* pontja szerinti adatait,

b) a 16. § (6) bekezdés *c)* pontja szerinti adatokat,

c) a felújítási biztosíték (ha van) nyújtásának módját.

(3) A 34. § (1) bekezdés szerinti erdőtervtől eltérő erdőgazdálkodás folytatásához a tulajdonos, közös tulajdon esetében a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének írásbeli hozzájáruló nyilatkozata szükséges.

Erdőgazdálkodási haszonbérlet

18. §

(1) Erdőgazdálkodási haszonbérleti szerződést a felek erdő vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület haszonbérbe adására köthetnek.

(2) Erdőgazdálkodási haszonbérletre, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Polgári Törvénykönyv és a termőföldről szóló törvény haszonbérletre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(3) A szerződésnek tartalmaznia kell a haszonbér fizetésének módját, a haszonbér fizetési időszak meghatározását.

(4) Közös tulajdon esetében erdő vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület haszonbérbe adásához a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

(5) A felek a haszonbér megfizetését a fahasználat időpontjához is köthetik.

(6) A haszonbérbe adó azonnali hatállyal felmondhatja a haszonbérleti szerződést, ha a haszonbérelő

a) olyan gazdálkodást folytat, amely súlyosan veszélyezteti az erdő fennmaradását,

a fenntartható erdőgazdálkodást;

b) az erdőfelújítási kötelezettségének nem tesz eleget;

c) haszonvételi jogosultságát az erdészeti hatóság jogerősen korlátozta.

Az Országos Erdő Tanács

19. §

(1) A miniszter a feladat- és hatáskörébe tartozó, az erdő védelmét és a fenntartható erdőgazdálkodást érintő kérdések megtárgyalásához az erdőgazdálkodás széles körű társadalmi és tudományos, szakmai megalapozása, valamint az erdőhöz fűződő érdekek közti összhang megteremtése érdekében – legfeljebb 16 tagú – véleményező, javaslattevő tevékenységet ellátó Országos Erdő Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) hoz létre.

(2) A Tanács tevékenységével elősegíti az erdőgazdálkodói érdekelttség és az erdőhöz fűződő közérdek közötti összhang megteremtését.

(3) A Tanács véleményt nyilvánít

a) az erdő védelmét és a fenntartható erdőgazdálkodást érintő jogszabálytervezetekről;

b) az erdőgazdálkodás gazdasági, szabályozási, valamint hosszú távra szóló fejlesztési irányelveiről;

c) az erdők vagyongazdálkodásával összefüggő egyes kérdésekről.

(4) A Tanács javaslatot tehet az erdők védelmével, gyarapításával, a fenntartható gazdálkodással kapcsolatos tudományos kutatásokkal, az erdészeti képzéssel, továbbá az erdők védelmével, fenntartásával és kezelésével, valamint az ezekre vonatkozó pénzügyi források felhasználásával kapcsolatban.

(5) A Tanácsban egyenlő arányban vesznek részt

a) az erdők ügyében feladatkörrel rendelkező kormányzati szervek,

b) az erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók érdekképviseleti szervei,

c) az erdők ügyével foglalkozó tudományos intézmények,

d) az erdők ügyével alapszabályuk szerint foglalkozó környezet- és természetvédő, természetjáró, turisztikai, ismeretterjesztő civil szervezetek képviselői.

(6) A Tanács tagjait a delegáló szervezetek és intézmények javaslatai alapján a miniszter kéri fel.

*I. Fejezet***AZ ERDŐ RENDELTETÉSE ÉS AZ ÜZEMMÓD***Az erdő rendeltetése***20. §**

(1) Az erdőgazdálkodás hosszútávú célját az elsődleges rendeltetés határozza meg.

(2) Az erdő elsődleges rendeltetése mellett további rendeltetések határozhatók meg, melyeket az erdőgazdálkodási tevékenység során az elsődleges rendeltetés mellett figyelembe kell venni.

(3) Az erdő rendeltetése

a) a 22. § (2) bekezdés szerinti védelmi,

b) 23. § szerinti közjóléti

c) 24. § szerinti gazdasági

lehet.

(4) Az erdő védelmi és közjóléti rendeltetéseit az erdei életközösség adottságai valamint a közérdekű célok együttes figyelembe vételével kell meghatározni.

21. §

Új erdő telepítésekor, az erdőtelepítő javaslatának figyelembevételével – védett természeti területen lévő erdő elsődleges rendeltetése meghatározásának kivételével – az erdőtelepítési-kivitelezési terv jóváhagyásakor az erdészeti hatóság állapítja meg az erdő rendeltetését, illetve rendeltetéseit.

22. §

(1) A természet- és környezetvédelmi, valamint egyéb védelmi szempontok megvalósítása érdekében védelmi rendeltetésű az erdő, amely különleges kezelést igényel, és ahol az erdőgazdálkodás gazdasági funkciója nem, vagy csak korlátozott mértékben érvényesül.

(2) Védelmi rendeltetések az alábbiak:

a) természetvédelmi: a védett természeti területen lévő erdő;

b) talajvédelmi: a meredek hegyoldalon, a sekély termőtalajon, az erodált területeken levő, valamint a víz és a szél káros hatásának kitett talajok védelmét szolgáló erdő;

- c)* mezővédő: a szomszédos mezőgazdasági terület védelmét szolgáló erdő;
- d)* honvédelmi: a Magyar Honvédségnek a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározott feladatainak ellátását szolgáló erdő;
- e)* határrendészeti-nemzetbiztonsági: a határrendészeti és nemzetbiztonsági érdekeket szolgáló erdő;
- f)* vízvédelmi: a talaj vízháztartását szabályozó, a források vízbőségét és tisztaságát, a víztározóknál és egyéb víznyerőhelyeknél a víz tisztaságát, valamint a vízbázisok védelmét biztosító erdő;
- g)* partvédelmi: az árvízvédelmi töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló erdő, a csatorna, a folyó, a tó és holtág partszakaszait védő erdő;
- h)* vízgazdálkodási: az árvízi lefolyási sávban az árhullámok biztonságos levezetését biztosító erdő;
- i)* településvédelmi: a települési területet védő, valamint belterületi erdő;
- j)* tájképvédelmi: a természeti táj szépségének megőrzését, vagy a tájban történt káros beavatkozás takarását szolgáló erdő;
- k)* műtárgyvédelmi: az utak és műtárgyaik, a vonalas vízi létesítmények, a vasutak és tartozékaik védelmét, takarását, a közlekedés biztonságát szolgáló, a környezeti terhelést csökkentő erdő;
- l)* erdészeti génrezervátum: az erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás biológiai alapjainak megőrzését szolgáló erdő;
- m)* örökségvédelmi: a történelmi emlékhely területén levő, illetve a kulturális örökség védelmét szolgáló erdő;
- n)* bányászati: a bányák biztonsági övezetében lévő, bányaszakadósos, földomlásos, földcsuszamlásos, veszélyeztetett területen lévő erdő.

(3) A védett természeti területen lévő erdő természetvédelmi elsődleges rendeltetésű, amely rendeltetés a védettség fennállása alatt nem változtatható meg.

(4) Védett természeti területen lévő erdő esetében a 24. § szerinti rendeltetések további rendeltetesként nem adhatóak.

23. §

Közjóléti rendeltetések az alábbiak:

- a)* gyógyerdő: a gyógyintézet területén, valamint annak környezetében levő erdő;
- b)* parkerdő: a sport, turisztika és üdülés céljára kijelölt erdő;
- c)* tanerdő: oktatási tevékenység célját szolgáló erdő;
- d)* kísérleti: az erdészeti kutatás, kísérlet céljára kijelölt erdő;
- e)* vadaspark: az erdőben a külön jogszabály rendelkezései szerint kialakított és elkerített terület.

24. §

Gazdasági rendeltetések az alábbiak:

- a) faanyag termelő: a faanyagtermelést szolgáló erdő;
- b) szaporítóanyag-termelő: a szaporítóanyag-termelést szolgáló erdő;
- c) vadaskert: az intenzív vadgazdálkodásra kijelölt bekerített erdő.

*Az erdő rendeltetésének megváltoztatása***25. §**

(1) Az erdő rendeltetésének, illetve rendeltetéseinek megváltoztatását az erdőgazdálkodó kérelmére az erdészeti hatóság engedélyezheti, melyhez a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulása szükséges.

(2) Az erdő rendeltetésének közérdekből történő megváltoztatását feladat- és hatáskörén belül kezdeményezheti

- a) a miniszter,
- b) a környezetvédelemért felelős miniszter,
- c) a természetvédelemért felelős miniszter,
- d) az oktatásért felelős miniszter,
- e) az egészségügyért felelős miniszter,
- f) a honvédelemért felelős miniszter,
- g) a határrendészetért felelős miniszter,
- h) a vízgazdálkodásért felelős miniszter,
- i) a közlekedésért felelős miniszter,
- j) az érintett települési önkormányzat jegyzője,
- k) a kultúráért felelős miniszter,
- l) a bányászati ügyekért felelős miniszter.

26. §

(1) Ha az erdő rendeltetésének a meghatározására, illetőleg megváltoztatására közérdekből kerül sor, az erdőgazdálkodó az ebből eredő kárának és többletköltségének megtérítésére jogosult. A kár és a többletköltség megtérítéséről a kezdeményező szerv a rendeltetés fennállása alatt köteles folyamatosan gondoskodni.

(2) A kezdeményező köteles a kár és a többletköltség elemeiről, mértékéről, megfizetésének módjáról az erdőgazdálkodóval megállapodni és a megállapodást a kezdeményezéskor az erdészeti hatóság számára bemutatni.

*Az üzemmód***27. §**

(1) Az üzemmód meghatározza az alkalmazható erdőfelújítási eljárásokat és a fakitermelés módját.

(2) Az üzemmód lehet:

a) vágásos: az erdőben a véghasználatok rendszeres ciklikussággal követik egymást;
b) szálaló: felújítási kötelezettséget keletkeztető véghasználati fakitermelés nem történik, a faállomány fakészlete állandó, vagy növekszik, és a faállomány összetétele, kor- és térbeli szerkezete változatos, és ezzel a folyamatos erdőborítást szolgálja;

c) átalakító: a fő szakmai cél a vágásos üzemmódról a szálaló üzemmódra való áttérés, ezért minden erdőművelési tevékenységnek és fakitermelési módnak az átalakítást, a folyamatos erdőborításra való átállást kell szolgálnia;

d) faanyagtermelést nem szolgáló: az erdőben fakitermelés legfeljebb kísérleti, erdővédelmi vagy erdőfelújítási céllal folytatható, mivel ott a természeti folyamatok szabad érvényesülése a cél, ami a folyamatos erdőborítást szolgálja.

(3) Új erdő telepítésénél az üzemmódot – az erdőtelepítőnek a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulásával tett javaslatának ismeretében – a faállomány várható szerkezete, fafajösszetétele és a termőhelyi viszonyok alapján erdőrészletenként az erdészeti hatóság állapítja meg az erdőtelepítési-kivitelezési terv jóváhagyásakor.

(4) Önerdősülés, az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően telepített, de fennmaradásra engedélyezett erdő üzemmódját a tulajdonos javaslatának ismeretében az erdészeti hatóság állapítja meg.

(5) Az erdő üzemmódjának megváltoztatását az erdőgazdálkodónak a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulásával benyújtott kérelmére az erdészeti hatóság engedélyezi.

(6) A védett természeti területen lévő erdő esetében a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv természetvédelmi indokból kezdeményezheti az üzemmód megváltoztatását.

(7) Az üzemmód módosításakor az erdészeti hatóságnak mérlegelnie kell az erdei életközösségben illetve közvetlen környezetében az üzemmód-váltás hatását. Az üzemmód megváltoztatását az erdőgazdálkodó az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint kérelmezheti.

(8) Az átalakító és szálaló üzemmódban kezelt erdőkre az e törvény végrehajtására

kiadott jogszabály szerint átalakítási vagy szálalási tervet kell készíteni, melyet az erdészeti hatóság határozatban hagy jóvá.

(9) Ha az üzemmód megváltoztatására a (6) bekezdés alapján kerül sor, az erdőgazdálkodó a külön jogszabály szerinti kártalanításra jogosult.

III. Fejezet

AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS TERVSZERŰSÉGE ÉS ENGEDÉLYEZÉSI RENDSZERE

Az erdőgazdálkodás tervszerűsége

28. §

(1) Az erdővagyon védelmét, a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység tervszerűségét az állam

a) a körzeti erdőgazdálkodási és tervezési szabályokról szóló miniszteri rendelet kiadásával (a továbbiakban: erdőterv-rendelet),

b) a hosszú távra – legalább tíz évre – szóló körzeti erdőterv készítésével (a továbbiakban: körzeti erdőterv),

c) az Adattár működtetésével és az abban foglalt egyes adatok kötelező felhasználásával, valamint

d) az erdőtervvel és az erdőgazdálkodási tevékenység bejelentési-engedélyezési rendszerével biztosítja.

(2) E törvényben, valamint a külön jogszabályokban foglaltak alapján a miniszter a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben köteles gondoskodni a körzeti erdőterv és a körzeti vadgazdálkodási terv összhangjának megteremtéséről.

A körzeti erdőgazdálkodás

29. §

(1) Az egyes körzetekre vonatkozó tervezési alapelveket, az erdei haszonvételek lehetséges felső határát jelentő keretszámokat, a körzetben tervezett erdőszerkezet-átalakítások ütemét és mértékét, a körzetre jellemző általános előírásokat, valamint az állami tulajdonban lévő és a nem gazdasági rendeltetésű erdőkre vonatkozó szabályokat a miniszter az erdőterv-rendeletben állapítja meg.

(2) Az erdőterv-rendelet előírásai az előző erdőtervi időszak erdőgazdálkodásának hatósági értékelésén, az Adattár adatai alapján a körzetre vonatkozó átfogó

hozamvizsgálaton, és a körzet területére vonatkozó természetvédelmi kezelési és egyéb tervek előírásain alapulnak.

A körzeti erdőterv

30. §

(1) A körzeti erdőterv az erdőterv-rendeletben meghatározott keretek között és szabályok szerint az erdő rendeltetésének betöltését, folyamatos fenntartását, szolgáltatásainak, haszonvételeinek, hozadékanak biztosítását, az erdőhöz fűződő közérdek érvényesülését szolgáló adatállomány, és gazdálkodási javaslatokat tartalmazó iránymutatás, amely a fenntartható erdőgazdálkodás feltételeit a közérdeknek leginkább megfelelő módon biztosítja.

(2) A körzeti erdőterv tartalmazza az adott körzetre vonatkozóan

- a)* a tervezés alá vont területek ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számát és területét,
- b)* az erdőtagok, az erdő- és egyéb részletek erdőgazdasági azonosítóját, területét, rendeltetéseit és üzemmódját,
- c)* az erdőrészek termőhelyi viszonyainak és az erdőállományok jellemző adatainak leírását,
- d)* erdőrészenként a 7. § (1) bekezdése szerinti természetességi kategóriákat,
- e)* erdőrészenként az erdő rendeltetésének vagy rendeltetéseinek és üzemmódjának megfelelően javasolt erdőfelújítási feladatokat,
- f)* erdőrészenként az erdei haszonvételek javasolt mértékét, gyakorlásának módját,
- g)* az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő átfogó adatokat, valamint azok elemzését,
- h)* az erdészeti nyilvántartási térképeket,
- i)* a védett természeti területen a védelemhez, illetve a Natura 2000 területeken a közösségi és kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez szükséges javaslatokat.

31. §

(1) A körzeti erdőtervet az erdészeti hatóság készíti el.

(2) A körzeti erdőterv készítése során

- a)* az erdőfelújítási feladatok meghatározásánál előnyben kell részesíteni a természetes és természet szerű erdők megőrzését és fenntartását;
- b)* az erdőnevelési feladatok meghatározásánál gondoskodni kell a természetes elegendő fajok megőrzéséről;
- c)* az alkalmas termőhelyeken – különösen a védelmi és közjóléti rendeltetésű

erdőkben – fel kell hívni az erdőgazdálkodó figyelmét a folyamatos erdőborítást biztosító, száraló, illetve átalakító üzemmód alkalmazásának lehetőségére.

Az Országos Erdőállomány Adattár

32. §

(1) Az erdők nyilvántartása, az erdőgazdálkodás kiszámítható működése és országos szintű szabályozása érdekében a miniszter Adattárat működtet.

(2) Az Adattár az alábbi adatokat tartalmazza:

- a)* az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodói kódját;
- b)* az erdőgazdálkodás során betartandó, az erdészeti hatóság határozatában megállapított
 - ba)* általános,
 - bb)* az átalakító és száraló üzemmódban lévő erdők átalakítási vagy száralási terveiben foglalt, valamint
 - bc)* a védett természeti és a Natura 2000 területeken lévő erdőkben alkalmazandó különös előírásokat;
 - c)* a 30. § (2) bekezdése szerinti, a körzeti erdőtervben megállapított adatokat;
 - d)* a jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési tervek adatait;
 - e)* a 36. § szerint bejelentett egyes erdőgazdálkodási tevékenységek adatait;
 - f)* az erdőben elvégzett egyes erdőgazdálkodási tevékenységek adatait;
 - g)* az erdő faállományának mennyiségében és minőségében bekövetkezett változásokat;
 - h)* az erdészeti és közjóléti létesítmények adatait.

(3) Az Adattárban erdőként kell nyilvántartani:

- a)* az e törvény hatálybalépésekor az Adattárban erdőként nyilvántartott területet,
- b)* az ingatlan-nyilvántartásban erdő művelési ágban nyilvántartott területet,
- c)* a 6. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti faállományt,
- d)* az időlegesen igénybevett erdő területét,
- e)* a 6 méternél kisebb átlagos szélességű nyiladékot és tűzpásztát.

33. §

(1) Az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggő tervezés, irányítás, ellenőrzés és tájékoztatás az Adattár adatainak felhasználásával történik.

(2) Az Adattár adatai országosan vezetettek és nyilvánosak, és azokból az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint – elektronikus úton is –

teljes, vagy szemle másolat adható.

(3) A védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv részére, a működési területükön fekvő védett és NATURA 2000 területek Adattárban szereplő adataihoz történő elektronikus hozzáférést az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint biztosítani kell.

Az erdőterv

34. §

(1) A körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit az erdészeti hatóság erdőterv határozatban (a továbbiakban: erdőterv) állapítja meg.

(2) Amennyiben az erdő rendeltetésében, állapotában bekövetkezett, a körzeti erdőterv elkészítésekor előre nem látott változás ezt indokolja, az erdészeti hatóság a tudomásszerzést követően hivatalból indított eljárás során határozatban dönt az erdőterv módosításáról.

(3) Amennyiben a gazdálkodási viszonyokban bekövetkezett, a körzeti erdőterv elkészítésekor előre nem látott változás ezt indokolja, az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó kérelmére indított eljárásban dönt az erdőterv módosításáról.

(4) Az erdőtervben az egyes erdőrészekre határozattal meghatározott fahasználati lehetőségek, felújítási kötelezettségek az adott erdőrészlet mindenkor erdőgazdálkodóját jogosítják és kötelezik.

35. §

(1) Az erdőgazdálkodás fenntarthatóságának folyamatos biztosítása érdekében az erdészeti hatóság a körzeti erdőterv készítésekor az adott körzetre vonatkozó hozamvizsgálatot végez.

(2) A körzeti erdőterv készítésekor végzett hozamvizsgálat eredményétől függően az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetben az erdészeti hatóság a fahasználati lehetőségek korlátozását – elsősorban az állami területeken – rendelheti el.

*Az éves erdőgazdálkodási tevékenység gyakorlása***36. §**

(1) Az erdőgazdálkodó az erdő fenntartására, védelmére, valamint az erdei haszonvételek gyakorlására irányuló, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott erdőgazdálkodási tevékenységet az erdészeti hatósághoz történt előzetes bejelentést követően végezhet.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott fahasználati, erdőművelési tevékenységeket, valamint ha a bejelentett fahasználat következtében erdőfelújítási kötelezettség keletkezik, az erdőgazdálkodó által az erdőtervi lehetőségek közül választott erdősítési előírást, valamint a jogosult erdészeti szakszemélyzet ellenjegyzését.

(3) Az erdőterv előírásainak megfelelően tervezett és bejelentett erdőgazdálkodási tevékenységek a bejelentést követő 31. naptól, a 100 erdőrészletnél vagy 500 hektárnál nagyobb területet érintő bejelentés esetén a 46. naptól az erdőtervvel összhangban, az abban foglaltaknak megfelelően, a bejelentésben megjelölt évben végezhetők. A bejelentésben csak a bejelentés éve vagy a bejelentés időpontját követő naptári év jelölhető meg.

(4) Az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodási tevékenységeket feltételhez köti, korlátozza, súlyos vagy ismételt jogsértés esetén megtiltja, amennyiben

a) az erdőgazdálkodó gazdálkodása során e törvényben és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt szabályokat megszegte,

b) az erdő állapotában korábban előre nem látható esemény következett be,

c) a védett természeti területen a védelmi célok megváltozását eredményező, illetve azokat veszélyeztető, korábban előre nem látható esemény következett be.

(5) Védett természeti területen, Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság a (4) bekezdés szerinti eljárás lefolytatását az erdészeti hatóságnál az ott megfogalmazott eseteken túl akkor is kezdeményezheti, ha az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodási tevékenysége során a természetvédelmi célok megvalósítására vonatkozó előírásokat megszegte.

(6) A (4) és (5) bekezdés alapján előírt feltételnek, elrendelt korlátozásnak, tiltásnak a bekövetkezett eseménnyel arányosnak kell lennie.

(7) Az erdészeti hatóság a (4) bekezdés szerinti eljárás megindításáról az erdőgazdálkodót és a jogosult erdészeti szakszemélyzetet is köteles értesíteni.

(8) A tárgyévben megkezdett, de be nem fejezett fakitermeléseket az erdészeti

hatóság részére be kell jelenteni, melyek a tárgyévet követő év végéig végrehajthatók.

(9) A működési területe szerint érintett, a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv minden olyan, a körzeti erdőtervezés időpontjában nem ismert adatot, tényt, változást haladéktalanul köteles az erdészeti hatóságnak a tudomásszerzést követően bejelenteni, amely a (4) bekezdés szerinti korlátozás elrendelését vonhatja maga után.

(10) Az (1) bekezdés szerinti, védett természeti területeket érintő bejelentések adatait az erdészeti hatóság – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint - a természetvédelmi hatóságnak haladéktalanul megküldi.

(11) A természetvédelmi hatóság a bejelentés kézhezvételétől számított 15 napon belül, a 100 erdőrészletnél vagy 500 hektárnál nagyobb területet érintő bejelentés esetén 30 napon belül a bejelentett erdőgazdálkodási tevékenység feltételhez kötését, korlátozását, tiltását kezdeményezheti az erdészeti hatóságnál, ha

- a) az erdő állapotában korábban előre nem látható esemény következett be;
- b) a védett természeti területen a védelmi célok megváltozását eredményező, illetve azokat veszélyeztető, korábban előre nem látható esemény következett be.

37. §

(1) Az erdőgazdálkodó köteles bejelenteni az erdészeti hatóságnak

- a) az első kivitelt,
- b) a sikeres első erdősítést, valamint
- c) a 36. § (1) bekezdés szerinti egyéb tevékenységek elvégzését

az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott formában és határidőre.

(2) Az erdőgazdálkodónak az (1) bekezdés szerinti bejelentése csak a jogosult erdészeti szakszemélyzet ellenjegyzésével érvényes.

IV. Fejezet

AZ ERDŐ ÉS FÁSÍTÁS TELEPÍTÉSE

38. §

Erdőtelepítés az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési terv alapján végezhető.

39. §

(1) Az erdészeti hatóság megtagadja, vagy feltételekhez köti a természetes és természetszerű erdő kétszáz méteres körzetében az idegenhonos fafajokkal tervezett erdő telepítésére vonatkozó erdőtelepítési-kivitelezési terv jóváhagyását, ha az a meglévő erdő természetességi állapotának megőrzését veszélyezteti.

(2) Az erdőtelepítés, valamint a fásítás során figyelemmel kell lenni arra, hogy a faállomány a függőleges koronavetület növekedésével arányosan a földrészlet határán belül maradjon, továbbá arra, hogy a faállomány szomszédos ingatlan hasznosítását az indokolt mértéket meghaladó módon ne korlátozza, illetve azt ne veszélyeztesse.

(3) Az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési terv 5 évig érvényes.

(4) Az erdőtelepítéshez, valamint a fásításhoz csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott és igazolt minőségű szaporítóanyagot szabad felhasználni.

40. §

(1) Az erdőtelepítési-kivitelezési terv tartalmát és elkészítésének részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg.

(2) A jóváhagyott erdőtelepítési-kivitelezési terv tartalmát – szükség szerint a megvalósulásnak megfelelő módosításokkal – a telepítés első kivitelének végrehajtása után az erdészeti hatóság az Adattáron átvezeti, és az engedélyest erdőgazdálkodóként nyilvántartásba veszi.

41. §

(1) A fásítások és a szabad rendelkezésű erdők telepítését legalább az első kivitel megkezdése előtt 45 nappal előzetesen be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak.

(2) Az erdészeti hatóság a fásítás és a szabad rendelkezésű erdő telepítését szakmai szempontból e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetben feltételhez kötheti.

(3) Az erdészeti hatóság a fásítás és a szabad rendelkezésű erdő telepítését megtiltja, ha az sérti az erdő telepítésére vagy az engedély nélkül telepített erdő fennmaradására vonatkozó rendelkezéseket.

42. §

(1) Az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően telepített erdő fennmaradásáról az erdészeti hatóság határozatban dönt.

(2) Az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően telepített erdő valamint az önerdősülés teljes vagy részleges felszámolását az erdészeti hatóság abban az esetben rendeli el, ha

- a) annak faállománya a termőhelyre, vagy a környező erdőkre káros hatással van, vagy növekedése nyomán előre láthatóan káros hatással lesz;
- b) annak fennmaradása jogszabályba ütközik.

(3) A bejelentés nélkül, vagy az erdészeti hatóság bejelentésre tett korlátozó és tiltó rendelkezéseivel ellentétesen telepített fásítás és szabad rendelkezésű erdő esetében az (1) és (2) bekezdések szerint kell eljárni.

43. §

Az erdőtelepítést az erdészeti hatóság hivatalból vagy kérelemre indult eljárásban meghozott határozatával befejezetté nyilvánítja, ha az erdőtelepítési-kivitelezési tervben meghatározott fafajok egyedei az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott számban, arányban és minőségben jelen vannak.

44.§.

Amennyiben az erdőtelepítés a befejezetté nyilvánítás előtt bármilyen okból meghiúsul és a telepítő a telepítést nem folytatja, az erdészeti hatóság kérelemre az erdőt törli az Adattárból.

*V. Fejezet****AZ ERDŐFELÚJÍTÁS, AZ ERDŐNEVELÉS, VALAMINT AZ ERDŐSZERKEZET
ÁTALAKÍTÁSA****Az erdőfelújítás***45. §**

(1) Az erdő felújítása az erdő kitermelt vagy kipusztult faállományának újbóli létrehozására irányuló tevékenység.

(2) Az erdő felújítása történhet:

a) természetes módon:

aa) a kitermelésre kerülő faállomány talajra hulló magjáról (mageredetű természetes felújítás);

ab) a kitermelt faállomány gyökeréről vagy tuskójáról kihajtott sarjakról (sarj eredetű természetes felújítás);

b) mesterséges módon, melynek során a letermelt vagy kipusztult és eltávolított faállomány helyén magvetéssel, csemete ültetéssel vagy dugványozással gondoskodnak a faállomány újbóli létrehozásáról.

(3) Az ország egyes erdészeti tájaiban az erdőfelújítás során alkalmazható, illetve tiltott célállományokat az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg.

(4) Ha a termőhelynek megfelelő őshonos állományalkotó főfafajok mageredetű természetes felújításának feltételei adottak, ezt a felújítási módot kell alkalmazni.

(5) Mesterséges erdőfelújítás esetén csak az erdőtervben előírt célállománynak megfelelő fafajú, igazolt származású és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott szaporítóanyagot szabad felhasználni.

(6) Származék-, természetes és természetyszerű erdővel közvetlenül határos erdőben idegenhonos fafajokkal az erdő mesterséges felújítása csak akkor végezhető, ha az a környező erdők természetességi állapotát nem rontja, nem veszélyezteti.

(7) A véghasználat befejezését követően, továbbá, ha az erdő faállománya összefüggően ötezer négyzetmétert meghaladó területen bármilyen okból kipusztult, illetve a faanyagtermelést szolgáló erdőrészletben a fák koronavetületének területe az erdőrészlet területének hetven százaléka alá csökkent, az erdőgazdálkodónak az erdőfelújítást két éven belül meg kell kezdenie és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott határidőre be kell fejeznie.

(8) A (7) bekezdés szerinti kötelezettség a felnyíló erdő esetében a fák koronavetületének harminc százaléka alá csökkenése esetén keletkezik.

46. §

Az erdő felújítását az erdészeti hatóság bejelentésre vagy hivatalból indított eljárásban hozott határozatban befejezetté nyilvánítja, ha az erdőtervben szereplő célállománynak megfelelő fafajok egyedei az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott számban, arányban és minőségben jelen vannak.

*Az erdőnevelés***47. §**

(1) A befejezett erdőtelepítések és erdőfelújítások (a továbbiakban együtt: befejezett erdősítés) további fejlődését ápolással, ápoló- és tisztítóvágással, valamint törzskiválasztó és növedékfokozó gyérítéssel (a továbbiakban együtt: erdőnevelés) kell biztosítani, az erdő rendeltetésével vagy rendeltetéseivel és üzemmódjával összhangban.

(2) Az erdőnevelés – beleértve a száraló és átalakító üzemmódú erdőkben végzett fakitermeléseket is – során biztosítani kell, hogy a faállomány minősége és fejlődési lehetősége javuljon, az erdő élőfakészlete csak átmenetileg csökkenjen, továbbá hogy az erdő talaja és az erdei életközösség maradandó kárt ne szenvedjen.

*A befejezett erdősítés felülvizsgálata***48. §**

(1) Az erdészeti hatóság az erdősítés befejezté nyilvánítását követő öt év elteltével kockázatelemzés alapján felülvizsgálja az erdő állapotát.

(2) Amennyiben az erdő minőségének védelme ezt indokolja, az erdészeti hatóság az (1) bekezdés szerinti felülvizsgálatot az ott írt időpontnál korábban is megtarthatja vagy később is megismételheti.

(3) A felülvizsgálat eredményeképpen – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint – az erdészeti hatóság az erdőrészletet, vagy annak meghatározott részét erdőfelújítási kötelezettség alá vonhatja és elrendelheti az erdősítés megismétlését.

*Az erdőszerkezet átalakítása***49. §**

A meglévő erdő természetességi állapotán erdőgazdálkodási beavatkozással történő javítás, valamint sarj eredetű állomány után egy legalább azonos természetességű, nem sarj eredetű állomány létrehozása (erdőszerkezet átalakítás)

- a) faültetvényből, kultúrerdőből átmeneti, származék- vagy természetyszerű erdő,
 - b) átmeneti erdőből származék-, vagy természetyszerű erdő,
 - c) származék-erdőből természetyszerű erdő
- létrehozásával történhet.

*VI. Fejezet***AZ ERDŐT KÁROSÍTÓ HATÁSOK ELLENI VÉDEKEZÉS***Az erdővédelem általános szabályai***50. §**

(1) Az erdőt, vagy az erdei haszonvételek gyakorlását veszélyeztető hatásnak minősül:

- a)* növényi, állati vagy fertőzést okozó egyéb szervezetek (a továbbiakban együtt: károsítók) károkozása (biotikus erdőkárr);
- b)* a vadállomány által okozott károsítás;
- c)* az erdőt veszélyeztető tevékenység;
- d)* az erdő talaját veszélyeztető tevékenység;
- e)* hó, jég, szél, tűz, légszennyezés, árvíz, talajvízszint változása, fagy, (abiotikus erdőkárr).

(2) Az erdő fejlődésének, egészségi állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése és erdészeti növényvédelmi előrejelzés készítése céljából az állam erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszert működtet.

51. §

Az erdei életközösség védelme érdekében az erdőgazdálkodó köteles

- a)* az erdő egészségi állapotát figyelemmel kísérni;
- b)* az erdőt veszélyeztető káros hatások kártételének megelőzéséhez és az ellenük való védekezéshez szükséges intézkedéseket megtenni.

*Védelem a károsítók károkozása ellen***52. §**

(1) A külön jogszabály szerinti zárlati károsítók kivételével a károsítók erdőben történő tömeges elszaporodása esetén az erdészeti hatóság határozatban kötelezi az erdőgazdálkodót a szükséges védekezés elvégzésére.

(2) A külön jogszabály szerinti zárlati károsítók terjedésének és felszaporodásának megakadályozásáról az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv gondoskodik.

(3) Ha az erdőgazdálkodó az erdészeti hatóság határozatában foglaltaknak nem tesz eleget, az erdészeti hatóság megkeresése esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az erdőgazdálkodó költségére közérdekű védekezést rendelhet el.

53. §

(1) A károsítók elszaporodásának megelőzése érdekében az erdőben tárolt erdei fa és egyéb erdei termék kezeléséről a termék tulajdonosa és az erdőgazdálkodó egyetemlegesen köteles gondoskodni.

(2) Amennyiben a vágástéren visszahagyott faanyag kedvező feltételeket teremt a károsítók elszaporodásához, az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodót kötelezi annak kezelésére, illetve elszállítására.

Védelem a vadállomány károsítása ellen

54. §

(1) Az erdőben – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel –, illetve az erdővel közvetlenül határos vadászterületen

a) az erdő biológiai sokféleségének megőrzését, az erdei életközösség tagjainak fennmaradását,

b) az erdő talajának épségét,

c) az erdősítés állapotát,

d) az erdő faállományának termőhelye szerint várható mennyiségi és minőségi fejlődését veszélyeztető, valamint

e) az erdő felújulását, természetes felújítását

akadályozó létszámú és fajösszetételű vadászható vadállomány nem tartható fenn.

(2) Vadaskertben és vadsparkban, az elkerített honvédségi objektumokban az (1) bekezdésben meghatározottól eltérő létszámú és fajösszetételű vadállomány is fenntartható, amely azonban az erdősítések befejezését nem veszélyeztetheti.

(3) Az erdészeti hatóság az (1) bekezdésben foglalt veszélyeztető tényezők észlelése esetén köteles kezdeményezni a vadászati hatóságnál a vadállomány apasztására, illetve a külön jogszabályokban előírt, a veszélyeztetés egyéb módon való megszüntetésére teendő intézkedés elrendelését. Az erdészeti hatóság megkeresésére a vadászati hatóságnak tizenöt napon belül kell határozatot hoznia.

*Védelem a káros tevékenységek ellen***55. §**

- (1) Tilos erdőben
- a) legeltetni;
 - b) bármilyen hulladékot elhelyezni;
 - c) élő fáról, -cserjéről gallyat, díszítő lombot levágni (kivéve a minőségi törzsnevelést elősegítő nyesést), mohát gyűjteni.

(2) Tilos az erdő látogatójának – a munkavégzésre jogosultakon kívül – motorfűrész, 500 g-nál nagyobb fejtömegű fejszét, 30 cm-nél nagyobb vágólap hosszúságú kézfűrész magánál tartani a közforgalom előtt meg nem nyitott erdei utakon és az erdőben.

*Az erdő talajának védelme***56. §**

(1) Az erdő talajának védelmét a káros folyamatok megelőzését szolgáló erdőgazdálkodási tevékenységgel, valamint talajvédő létesítményekkel kell biztosítani.

(2) Az erdő talajának védelméről – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

(3) Az erdő talaját a szomszédos területekről ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kár előidézője köteles gondoskodni.

57. §

(1) Az erdő talajának védelme érdekében az erdőgazdálkodó köteles az erdőfelújítás, az erdőnevelés, a fakitermelés, a faanyag mozgatása, valamint a feltáró úthálózat kiépítése során az erdő talajának erózió és tömörödés elleni védelméről gondoskodni.

(2) Az erdőben szennyvíz, szennyvíziszap, hígtrágya vagy talajszennyező anyag elhelyezése tilos.

(3) Az erdőből az akácmag engedélyezett gyűjtésének kivételével erdei avar vagy a talaj humuszos termőrétegének összegyűjtése és elszállítása tilos.

(4) Az erdőben folytatott szakszerűtlen gazdálkodás következtében az erdővel szomszédos mezőgazdasági, vagy egyéb rendeltetésű területek erdőből továbbterjedő károsítása esetén az erdőgazdálkodónak kell gondoskodnia a kár okának megszüntetéséről.

(5) Az erdőgazdálkodó az (1)-(3) bekezdésben foglaltak be nem tartása miatt az erdő talajában keletkezett kár megszüntetéséről és a helyreállításról az (1) bekezdésben foglaltak szerint minden esetben, a (2)-(3) bekezdés szerinti esetben pedig csak akkor köteles gondoskodni, ha a kár neki felróható okból következett be. Amennyiben a (2)-(3) bekezdések szerinti károkozás nem az erdőgazdálkodónak róható fel, az erdőgazdálkodó köteles a további károsodást megakadályozó intézkedések megtételére, így a rendőrség, a környezetvédelmi hatóság és az erdészeti hatóság felé feljelentést, illetve bejelentést tenni.

(6) Az erdő talajának védelmére e törvény rendelkezéseit a talajvédelemre vonatkozó külön jogszabály rendelkezéseivel együttesen kell alkalmazni.

Védelem a tűz ellen

58. §

Az erdő tűz elleni védelmével kapcsolatos feltételek megteremtéséről az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

59. §

(1) Erdőben tűz gyújtására és fenntartására – az erre a célra kijelölt helyek kivételével – csak az erdőgazdálkodó, annak hiányában az erdő tulajdonosa írásbeli engedélye birtokában levő személy jogosult.

(2) A vágástéren visszahagyott faanyag égetése az erdőgazdálkodó által arra kijelölt területeken és csak abban az esetben megengedett, ha a tűz az újulatot és a környezetében lévő erdőt, az erdőn kívüli területek élővilágát, valamint a természeti képződményeket és egyéb műtárgyakat nem veszélyezteti.

(3) Az erdőgazdálkodó a parkerdő területén turisztikai célból és tűzvédelmi szempontból állandó és biztonságos tűzrakó helyet köteles kialakítani. A kialakított tűzrakóhelyen a tűzvédelmi rendelkezések betartásával bárki jogosult tüzet rakni.

(4) Az erdőgazdálkodó az erdőben létesített mészégetőt, illetve faszénégetőt az erdészeti és a tűzvédelmi hatóságnak köteles bejelenteni.

(5) Tilos tüzet gyújtani erdőben, valamint annak kétszáz méteres körzetében lévő külterületi ingatlanokon a fokozott tűzveszély időszakában.

(6) Tilos az erdőben közvetlenül vagy közvetve tüzet okozó tárgyak elhelyezése.

60. §

(1) A tűz őrzéséről, valamint annak – a helyszínről való távozás előtti – biztonságos eloltásáról a tűzgyújtásra jogosult köteles gondoskodni.

(2) Aki erdőtüzet vagy tűzveszélyt észlel és azt eloltani, illetve elhárítani nem tudja, köteles a tűzoltóságot, az erdészeti hatóságot vagy az erdőgazdálkodót haladéktalanul tájékoztatni.

61. §

(1) Fokozott tűzveszély esetén a miniszter határozatban – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel való egyeztetés mellett – az ország egészére vagy meghatározott területén lévő erdőre, valamint az erdő határától számított kétszáz méteren belüli területre – átmeneti időre – általános tűzgyújtási tilalmat rendelhet el. A tűzgyújtási tilalom elrendeléséről és annak feloldásáról szóló határozatot két országos napilapban, a közszolgálati televízióban és rádióban kell közölni. A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

(2) Megye, kistérség vagy település területére kiterjedő fokozott tűzveszély esetén – indokolt esetben, átmeneti időre – a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, a főváros területén a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság egyetértésével vagy javaslatára az erdészeti hatóság is rendelhet el tűzgyújtási tilalmat. A tilalom elrendeléséről és annak feloldásáról szóló határozatot két országos napilapban, a közszolgálati televízióban és rádióban kell közölni. A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

(3) A tűzgyújtási tilalom elrendelése esetén, annak feloldásáig az erdészeti hatóság az erdőbe való belépést és az ott tartózkodást korlátozhatja, illetve megtilthatja.

(4) A tűzgyújtási és látogatási tilalom elrendelése a tűz időjárási index értékéhez köthető.

*VII. Fejezet**ERDEI HASZONVÉTELEK**Az erdei haszonvételek általános szabályai***62. §**

Erdei haszonvételeknek minősül:

- a)* a fakitermelés;
- b)* az erdészeti szaporítóanyag gyűjtése;
- c)* a vadászati jog gyakorlása vagy hasznosítása az e törvény hatálya alá tartozó területen;
- d)* az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése, illetőleg elhalt, száraz ág nyesése;
- e)* a kidöntött fáról történő fenyőgally, toboz és díszítőlomb gyűjtése;
- f)* a gomba, vadgyümölcs, moha, virág, illetőleg gyógynövény gyűjtése;
- g)* a bot, nád, sás, gyékény termelése és fű kaszálása;
- h)* a méhészeti tevékenység;
- i)* a fenyőgyanta gyűjtése;
- j)* cserje kitermelése, élő és elhalt cserjék hajtásainak gyűjtése.

63. §

(1) Az erdei haszonvételek gyakorlása nem károsíthatja, illetve veszélyeztetheti az erdő biológiai sokféleségét, felszíni és felszín alatti vizeit, talaját, természetes felújulását, felújítását, a védett természeti értéket, valamint az erdei életközösséget.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdei haszonvételeket e törvényben meghatározott feltételekkel gyakorolhatja.

(3) Az erdei haszonvételek minősülő vadászati jog gyakorlására, hasznosítására a külön jogszabály rendelkezéseit az e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(4) A 62. § *b)* valamint *d)-j)* pontjai szerinti erdei haszonvételek gyakorlásának feltételeit – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – az erdőgazdálkodó jogosult meghatározni.

(5) Az erdei életközösség védett fajai fennmaradásának és fejlődésének biztosítása érdekében az erdészeti hatóság – hivatalból vagy a természetvédelmi hatóság megkeresése alapján – korlátozza, vagy megtiltja erdőben az elhalt, fekvő fa és gally, valamint élő és elhalt cserjék hajtásainak gyűjtését.

(6) Az erdőgazdálkodó köteles tűrni – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az

egyéni szükségletet meg nem haladó gomba, vadgyümölcs, gyógynövény állami erdőben való gyűjtését.

Fakitermelés

64. §

(1) Az erdőben fakitermelést – a fásítás és a szabad rendelkezésű erdő kivételével – az erdőtervben foglalt előírásokkal összhangban lehet végezni.

(2) A fásításból, a szabad rendelkezésű erdőből történő fakitermelést az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírtak szerint kell előzetesen az erdészeti hatóságnak bejelenteni.

(3) A fakitermelési munka végrehajtója köteles a munka elvégzésére jogosító, az erdőgazdálkodó által kiállított okiratot és a jogosult erdészeti szakszemélyzet által kiadott erdőgazdálkodási műveleti lapot, vagy annak másolati példányát a munkavégzés során magánál tartani, és azt az arra jogosult személynek felszólítására bemutatni.

65. §

(1) A fakitermelés módja lehet:

a) a fiatal erdő nevelése, megfelelő fejlődése céljából végzett fakitermelés, az erdősítés befejezését követő öt éven belül befejezett ápolás, tisztítás (ápoló- és tisztítóvágás);

b) az erdő faállománya minőségének javítását és a fahozam növelését szolgáló fakitermelés (gyérítés);

c) a véghasználati kor elérése előtt az erdő szerkezetét károsan nem befolyásoló, faanyagnyerésre lehetőséget adó fakitermelés (készletgondozó használat);

d) a faállomány egy beavatkozással végrehajtott kitermelése, véghasználat (tarvágás);

e) a faállomány fokozatos, időben elhúzódó, több alkalommal végrehajtott véghasználat jellegű kitermelése (fokozatos felújítóvágás);

f) a faállomány fokozatos, időben elhúzódó (30 évet meghaladó), több alkalommal végrehajtott véghasználat jellegű kitermelése (szálaló vágás);

g) a folyamatos erdőborítás fenntartása mellett végrehajtott fakitermelés, amelynek mértéke a készletgazdálkodáson alapul (szálalás);

h) az elhalt, a súlyosan sérült vagy a veszélyes károsítók elszaporodását előidéző, beteg fák kitermelése (egészségügyi fakitermelés);

i) olyan véghasználati jellegű fakitermelés, amely után erdőfelújítási kötelezettség nem keletkezik (egyéb termelés).

(2) A fa kitermelésekor figyelemmel kell lenni a vízforrások és vízbázisok védelmére, a védett élő szervezetek élőhelyére, az élettelen természeti értékek védelmére, a tájképre, valamint az értékes emberi alkotások környezetére.

(3) Az erdészeti hatóság a vízforrások, vízbázisok, a védett élő szervezetek élőhelyének, az élettelen természeti vagy tájképi értékek környezetének, a közjóléti objektumok védelme érdekében egyes fák vagy facsoportok kitermelését megtilthatja.

66. §

(1) A 65. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti fakitermelés végrehajtását az erdészeti hatóság erdőfelújítási biztosíték nyújtásához köti, ha az ingatlan tulajdonosa, vagy közös tulajdon esetében a tulajdonostársak tulajdoni hányada alapján számított legalább 25%-a kéri.

(2) Az erdészeti hatóság a 65. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti fakitermelés végrehajtását erdőfelújítási biztosíték nyújtásához köti, ha

a) az erdőgazdálkodó a bejelentés benyújtását megelőző három évben az erdő felújítására vonatkozó erdőgazdálkodási szabályokat megsértette;

b) az a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, mely az erdőgazdálkodó tulajdonában áll, vagy amelynek az erdőgazdálkodó vezető tisztségviselője, a bejelentés benyújtását megelőző három évben az erdőgazdálkodási szabályokat megsértette.

(3) Erdőfelújítási biztosítékként az erdészeti hatóság

a) bankgaranciát;

b) hatóság letéti számlájára elhelyezett készpénzt, államkötvényt;

c) ügyvédi vagy bírói letétbe helyezett készpénzt, államkötvényt;

d) az erdőgazdálkodó többségi tulajdonában álló erdő tulajdoni hányadára vagy tehermentes egyéb ingatlanára a Magyar Állam javára bejegyzett jelzálogjogot fogadhat el.

(4) A sikeres első erdősítés ellenőrzését követően az erdészeti hatóság a biztosíték 70%-át, az erdőfelújítás befejezésének ellenőrzését követően pedig a teljes biztosítékot felszabadítja.

67. §

(1) Az ápoló- és tisztítóvágás, felújítóvágás végvágása és szálalóvágás végvágása valamint a tarvágás kivételével minden fahasználat csak akkor hajtható végre, ha a kivágásra tervezett fák szakszerű megjelölése előzetesen már megtörtént. A faültetvényre, kultúr erdőkre az előírás nem vonatkozik.

(2) Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában természetes mag eredetű erdőfelújításra az erdőtervben előírt újulattal rendelkező erdőrészekben véghasználat, szálaló üzemmódban kezelt területeken szálalás március 31. és szeptember 1. közötti időszakban nem végezhető. Ettől eltérni csak időjárási körülmények miatt, az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet.

(3) Az újulattal rendelkező erdőrészekben véghasználatot, szálalást csak olyan időpontban és olyan technológiával lehet végrehajtani, amelyik az erdő felújulásának sikerességét, a visszamaradó állományt és a talajt nem veszélyezteti.

(4) Az erdészeti hatóság természetes és természetszerű, valamint származék-erdőkben, véghasználat esetében, termőhelyi, tájképvédelmi, talajvédelmi és erdőművelési okokból előírhatja a faállomány élőfakészletének 5 százalékos mértékéig hagyásfák, facsoportok visszahagyását.

(5) Amennyiben az erdőgazdálkodó az erdőfelújítási kötelezettségének e törvényben, illetve az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban megszabott módon, illetve határidőre nem tett eleget, vagy az erdészeti hatóság által jogerős határozattal kiszabott erdővédelmi vagy erdőgazdálkodási bírság tartozása van, az erdészeti hatóság a fakitermelést korlátozza, ismételt vagy súlyos jogsértés esetén megtiltja.

(6) Az erdészeti hatóság határidő kitűzésével elrendeli a fakitermelést, ha az az erdő egészségi állapotának megőrzése, javítása, veszély elhárítása vagy az erdő felújítása érdekében szükséges.

68. §

(1) Az erdőterv alapján tarvágás akkor végezhető, ha:

a) sík és dombvidéken gazdasági rendeltetésű faültvényekben és kultúr erdőkben húsz hektárnál, gazdasági rendeltetésű származék és átmeneti erdőkben tíz hektárnál, egyéb erdőkben öt hektárnál nagyobb,

b) hegyvidéken öt hektárnál nagyobb,
egybefüggő, felújítás alatt álló vágásterület nem keletkezik.

(2) A tarvágás során hullámtéren a töltés és a folyó között egybefüggő, felújítás alatt álló vágásterület nem keletkezhets, kivéve, ha a folyó és a töltés között 50 méternél kisebb szélességű erdő található.

(3) Az erdészeti hatóság a területi kiterjedéstől függetlenül a tarvágás végrehajtását megtiltja, ha az az erdő talajszerkezetének jelentős romlásával jár.

(4) Sarj eredetű természetes felújítás alkalmazásánál – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – akác esetében május 1., egyéb fafaj

esetében április 1. és szeptember 1. között fakitermelés nem végezhető.

(5) Az erdészeti hatóság a tarvágás végrehajtását az erdő talajának védelmét szolgáló, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltétel teljesítéséhez kötheti.

(6) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) felújítás alatt álló vágásterületnek minősül az üres vágásterületen felül a folyamatban levő erdőfelújítás területe is, amíg az erdészeti hatóság az erdőfelújítást befejezetté nem nyilvánítja;

b) a tervezett tarvágás területével egybefüggőnek minősül az a felújítás alatt álló terület, amelyet kevesebb mint nyolcvan méter széles, felújítás alatt nem álló, faállománnyal borított erdő választ el tőle.

Erdészeti szaporítóanyag gyűjtése

69. §

(1) Erdészeti szaporítóanyagot az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet gyűjteni
a) a szálaló, átalakító vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban kezelt erdőkben, vagy

b) a – szaporítóanyag gyűjtésére a hatóság által e célra kijelölt erdők kivételével – vágásérettségi kort 10 éven belül elérő erdőkben.

(2) Tilos erdészeti szaporítóanyagot gyűjteni, ha az az erdőfelújítás sikerességét veszélyezteti.

Fenyőgyanta gyűjtése, cserjék kitermelése

70. §

(1) Fenyőgyantát erdőben csak akkor lehet gyűjteni, ha az erdőterv szerinti véghasználati fakitermelésre öt éven belül sor kerül.

(2) Vízgazdálkodási elsődleges rendeltetésű erdőben a cserjék kivágását az erdészeti hatóság – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglalt feltételek teljesítése esetén – engedélyezi.

*VIII. Fejezet**AZ ERDŐ IGÉNYBEVÉTELE ÉS MEGOSZTÁSA**Az erdő igénybevétele***71. §**

Az erdő igénybevételének minősül:

- a) az erdő mezőgazdasági művelésbe vonása;
- b) az erdő termelésből való kivonásával járó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása (a továbbiakban: termelésből kivonás);
- c) az erdő termelésből való időleges kivonásával járó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása (a továbbiakban: időleges igénybevétel);
- d) az erdő termelésből való kivonásával nem járó, de annak rendeltetésszerű használatát időlegesen vagy tartósan akadályozó létesítmény elhelyezése vagy tevékenység gyakorlása – ide nem értve a vadaskert, vadaspark fenntartását, honvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőkben a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény szerinti, a Magyar Honvédség feladatai végrehajtásához szükséges állapotának fenntartását szolgáló tevékenységet valamint a befogadó nemzeti támogatás katonai feladatainak ellátását – így különösen: villamos vezeték, gázvezeték, távközlő- vagy más közművezeték, sí- és egyéb sportpálya létesítése és fenntartása (a továbbiakban együtt: rendeltetésszerű használatot akadályozó igénybevétel).

72. §

(1) Erdőt igénybe venni kivételes esetben, a közérdekekkel összhangban lehet.

(2) Az erdő igénybevételéhez az erdészeti hatóság előzetes engedélye szükséges. Az erdőt kizárólag az engedélyben megjelölt határidőn belül, és az abban meghatározott célra lehet igénybe venni.

(3) Gazdasági rendeltetésű kultúrerdő és faültetvény igénybevételét az erdészeti hatóság az adott erdő fekvése szerinti, vagy az azzal szomszédos településen végrehajtott csereerdősítés elvégzésének feltétele mellett engedélyezheti.

73. §

(1) Az erdő igénybevételére vonatkozó engedély négy évre szól. Amennyiben a megadott határidőn belül az engedélyezett nagyságú erdő igénybevétele nem történik meg, vagy az engedély jogosultja írásban nyilatkozik arról, hogy az engedélyben foglalt jogosultságáról lemond, az engedély az igénybe nem vett részre érvényét veszti és a területen továbbra is az e törvény előírásai szerinti erdőgazdálkodást kell folytatni.

(2) Bányászati célú igénybevétel esetén az engedély időbeli hatályát az erdészeti hatóság négy évnél hosszabb időtartamban, de legfeljebb a bányászati hatóság által jóváhagyott műszaki üzemi terv érvényességének lejártáig is megállapíthatja.

(3) Az erdő igénybevétele iránti kérelemhez csatolni kell a tulajdonos hozzájárulását, vagy az igénybevétel céljára vonatkozó, más jogcímen fennálló rendelkezési jogot igazoló okiratot.

(4) Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló, erdő művelési ágban nyilvántartott földterület igénybevétele esetén az erdő igénybevételére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

74. §

(1) Az erdő igénybevételének engedélyezését az erdészeti hatóság az erdő csökkenésével, illetve az erdő rendeltetésszerű használatának akadályozásával járó kedvezőtlen környezeti változások megszüntetése vagy mérséklése érdekében feltételekhez kötheti.

(2) Az erdő igénybevételének végrehajtását, annak megkezdésétől számított harminc napon belül az igénybevevő köteles bejelenteni az erdészeti hatóságnak.

(3) Az erdő tervezett igénybevételéhez – kérelemre – az erdészeti hatóság legfeljebb négy évig érvényes elvi engedélyt adhat. Ez esetben a kérelemnek nem feltétele az erdőre vonatkozó tulajdonjogon, vagy más jogcímen fennálló rendelkezési jog igazolása.

(4) Az elvi engedély érvényességi idején belül kezdeményezett igénybevételi eljárás során az erdészeti hatóságot, szakhatóság közreműködése esetén a szakhatóságot az elvi engedély azokban a kérdésekben, amelyekről kifejezetten rendelkezett, akkor is köti, ha időközben a jogszabályok, valamint a kötelező hatósági előírások megváltoztak. Az elvi engedély alapján az erdő igénybevétele nem kezdhető meg.

75. §

- (1) Erdő igénybevétele esetén az igénybevevő erdővédelmi járulékot köteles fizetni.
- (2) Az erdővédelmi járulék mértéke
- a) erdő termelésből való kivonásáért hektáronként
 - aa) védelmi és közjóléti rendeltetésű erdő esetén az erdővédelmi járulékalap harmincszorosa;
 - ab) gazdasági rendeltetésű erdő esetén az erdővédelmi járulékalap húszszorosa;

ac) megyei jogú város közigazgatási területén: az *aa)* és *ab)* pontban foglaltak másfélszerese;

ad) Budapest, illetve Budapest agglomerációjának területén: az *aa)* és *ab)* pontban foglaltak kétszerese;

b) erdő mezőgazdasági művelésbe vonásáért hektáronként

ba) természetes és természeteszerű természetességi állapotú, valamint védelmi rendeltetésű erdő esetén az erdővédelmi járulékalap húszszorosa;

bb) egyéb esetben az erdővédelmi járulékalap ötszöröse;

c) erdő időleges igénybevételéért hektáronként és évenként

ca) természetes és természeteszerű természetességi állapotú, valamint védelmi rendeltetésű erdő esetén az erdővédelmi járulékalap háromszorosa;

cb) egyéb esetben az erdővédelmi járulékalap kétszerese;

d) az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület igénybevétele esetén a gazdasági rendeltetésű erdő igénybevételére megállapítható erdővédelmi járulék fele.

(3) Amennyiben az erdőnek a rendeltetészerű használatot akadályozó igénybevételére kerül sor, és ezáltal az erdőben – legfeljebb öt évig – hat méternél szélesebb és ezerötven négyzetméternél nagyobb összefüggő területen faállomány nem tartható fenn, akkor az erdő időleges igénybevétele esetére meghatározott mértékű erdővédelmi járulékot kell megfizetni.

(4) Ha az erdő rendeltetészerű használatának a (3) bekezdés szerinti akadályozására öt évet meghaladóan kerül sor, úgy az igénybevételért az erdő termelésből való kivonása esetére meghatározott erdővédelmi járulékot kell megfizetni.

76. §

(1) Az erdővédelmi járulékalap összege százezer forint.

(2) Az erdővédelmi járulék összegét, megfizetésének határidejét az erdészeti hatóság határozatban állapítja meg.

(3) Nem kell erdővédelmi járulékot fizetni,

a) amennyiben az erdő igénybevételének ellentételezéseként az igénybevevő:

aa) kultúr és faültetvény természetességi állapotú erdő esetén az igénybe vett erdővel legalább azonos területű, azzal megegyező, vagy attól magasabb természetességi állapotú erdő telepítéséről gondoskodik (a továbbiakban: csereerdősítés),

ab) természetes, természeteszerű, származék-, átmeneti természetességi állapotú erdő esetén az igénybe vett erdő területénél másfélszer nagyobb területű, az igénybevett erdővel megegyező, vagy attól magasabb természetességi állapotú erdő telepítéséről

gondoskodik;

b) amennyiben az erdőt erdészeti létesítmény elhelyezésére, vagy árvízvédelmi célokra veszik igénybe;

c) a védett természeti területen lévő faültetvény és kultúr erdő faállomány kipusztulását vagy erdőterv szerinti véghasználatát követő mezőgazdasági művelésbe vonásáért, ha a termőhelyi viszonyok az őshonos fafajokkal történő erdőfelújítást nem teszik lehetővé, melyet az erdőgazdálkodónak részletes termőhely-feltárással kell bizonyítania;

d) a szabad rendelkezésű erdő és cserjés mezőgazdasági művelésbe vonása esetén.

(4) Az erdészeti hatóságnak csereerdősítést kell előírnia

a) természetes és természetszerű erdő ötezer négyzetméter vagy azt meghaladó mértékű igénybevétele esetén, vagy

b) ha az adott térségben az erdő csökkenésének tilalmáról külön jogszabály rendelkezik.

(5) A csereerdősítést – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az adott erdő fekvése szerinti, vagy az azzal szomszédos településen kell végrehajtani.

(6) A csererdősítés tervezésére és engedélyezésére az erdőtelepítés, egyéb feltételeire az erdőfelújítás szabályai vonatkoznak.

(7) Az erdővédelmi járulék a miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetének bevétele. Az erdővédelmi járulékot fele részben az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenységek finanszírozására, fele részben nyilvános pályázat útján a biotikus és abiotikus erdőkárok megelőzésére, felszámolására, erdészeti szakmai továbbképzések, szakmai és tájékoztató kiadványok támogatására kell fordítani.

77. §

(1) Szabad rendelkezésű erdő területének mezőgazdasági művelésbe vonását az erdészeti hatóságnak előzetesen be kell jelenteni.

(2) Nem minősül az erdő mezőgazdasági művelésbe vonásának a mezőgazdasági előhasználat. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a védett természeti területen lévő, valamint a természetes és természetszerű erdőre.

*Erdő időleges igénybevétele***78. §**

(1) Az erdő időleges igénybevételét az erdészeti hatóság legfeljebb öt évi időtartamra engedélyezheti. Az igénybevevő kérelmére az öt évnél rövidebb időtartamú engedély a lejáratára előtt egy alkalommal, legfeljebb az öt éves időtartam végéig meghosszabbítható. Ugyanazon erdőt érintően ismételt időleges igénybevétel csak akkor engedélyezhető, ha az előző időleges igénybevétel óta legalább 10 év eltelt.

(2) Az időlegesen más célra hasznosított területen a határidő lejártát követően az igénybevevő az erdészeti hatóság határozatában foglaltak szerint köteles gondoskodni az erdő és az erdő talajának helyreállításáról.

*Az erdő engedély nélküli igénybevétele***79. §**

(1) Erdő engedély nélküli vagy engedélytől eltérő igénybevétele esetén az erdészeti hatóság határidő kitűzésével határozatban kötelezi az igénybevevőt a helyreállításra.

(2) A helyreállítási kötelezettség alól kérelemre az erdészeti hatóság felmentést adhat, és erdővédelmi bírság egyidejű kiszabása mellett engedélyezheti a kialakult állapot fennmaradását, amennyiben az igénybevétel engedélyezésének feltételei fennállnak.

*Az erdő megosztása***80. §**

(1) Az erdőt két vagy több földrészletre csak abban az esetben lehet megosztani, ha az a fenntartható erdőgazdálkodást nem veszélyezteti.

(2) Megosztással csak olyan erdő művelési ágú földrészlet, vagy alrészlet alakítható ki, amelynek szélessége átlagosan legalább harminc méter, és területe a 7. § (1) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő esetében három hektárnál, a 7. § (1) bekezdés *c)-f)* pontja szerinti természetességi állapotú erdő esetében másfél hektárnál nagyobb, kivéve, ha a megosztás célja erdő igénybevétele.

(3) Amennyiben a megosztás erdőrészlet határát is érinti, az engedélyesnek az ingatlanügyi hatóság bejegyző határozatának jogerőre emelkedése után 30 napon belül kezdeményeznie kell az Adattár módosítását.

*IX. Fejezet**AZ ERDŐ SZÁLLÍTÁS CÉLJÁRA TÖRTÉNŐ IGÉNYBEVÉTELE, ILLETVE AZ ERDŐ LÁTOGATÁSA**Az erdészeti termékek szállítása***81. §**

(1) Erdészeti szállítási tevékenységnek minősül:

- a) az erdészeti erő- és munkagép, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet szolgáló egyéb jármű erdőben való közlekedése;
- b) az erdei haszonvételből származó termékek készletezése, rakodása valamint azok járművel történő elszállítása.

(2) Az erdészeti hatóság az erdő és erdészeti létesítmény védelme érdekében, halasztást nem tűrő esetben a helyszínen intézkedhet az erdészeti szállítás vagy az erdőn való nem közérdekű közlekedés korlátozásáról, illetve súlyos veszélyeztetés esetén megtiltásáról.

82. §

(1) Az erdőben, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőben, valamint a közforgalom előtt elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérő forgalmi korlátozást határozhat meg. A forgalom korlátozásának módját és időtartamát – figyelmeztető tábla elhelyezésével – az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.

(3) Az erdészeti hatóság jogosult ellenőrizni, hogy az erdőgazdálkodó intézkedése megfelel-e a (2) bekezdésben foglalt előírásoknak, indokolatlan korlátozás esetén pedig elrendeli a korlátozás feloldását.

*Erdészeti termékek szállítása más használatában lévő erdőben***83. §**

(1) Amennyiben az erdőgazdálkodó az erdészeti haszonvételből származó termékek elszállítását alkalmas út hiánya miatt nem tudná elvégezni, a más használatában levő erdőt szállítási tevékenységhez igénybe veheti. Az igénybevételre a Polgári Törvénykönyvnek az átjárási szolgalmra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó kizárólag az erdőgazdálkodási tevékenysége folytatásához a más tulajdonában levő erdészeti magánutat is igénybe veheti.

(3) Amennyiben az erdőt, valamint az erdészeti magánutat erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben veszik igénybe, a szolgálommal terhelt erdő erdőgazdálkodója, illetőleg az erdészeti magánút kezelője követelheti kárának és költségének megtérítését.

(4) Honvédelmi, nemzetbiztonsági és határrendészeti célú erdőben lévő magánút a hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyével vehető igénybe.

*A faanyag származásának igazolása***84. §**

(1) Az erdőgazdálkodó vagy az erdőgazdálkodó megbízása alapján a jogosult erdészeti szakszemélyzet az erdőből kitermelt faanyag származásáról a szállításhoz köteles igazolást (a továbbiakban: szállítójegyet) kiállítani, melynek alapja az erdőgazdálkodási műveleti lap.

(2) A fásításból, valamint a törvény hatálya alá tartozó erdőnek nem minősülő területről származó faanyagról a földrészlet tulajdonosa, vagy a faanyaggal rendelkezni jogosult személy köteles az erdészeti hatósághoz megtett fakitermelési bejelentésében szereplő adatok felhasználásával szállítójegyet kiállítani.

(3) A szállítójegyet a faanyag szállítója köteles a szállítás során magánál tartani és azt a hatóság képviselőjének felszólítására bemutatni.

(4) A szállítójegyen szereplő adatokat a faanyag kereskedelme során, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint kell nyilvántartani.

*Az erdő látogatása***85. §**

(1) Az erdőben – annak rendeltetésétől függetlenül – üdülés, sportolás és kirándulás céljából gyalogosan bárki saját felelősségére ott tartózkodhat, amit az erdőgazdálkodó túrni köteles, kivéve, ha

- a)* más jogszabály azt korlátozza, vagy
- b)* az arra jogosult a látogatás korlátozását az e törvényben foglaltak alapján elrendelte.

(2) Aki erdőben nem erdőgazdálkodással összefüggő tevékenység céljából tartózkodik, az e törvény alkalmazásában az erdő látogatója.

(3) Az erdőgazdálkodó és az erdő tulajdonosa az erdő látogatójától a látogatásért díjat nem kérhet, azonban jogosult a ténylegesen felmerült kárának és költségének megtérítésére.

(4) Az erdő látogatója

- a)* az erdei életközösségben, az erdő talajában és az erdészeti létesítményekben kárt nem okozhat,
- b)* az ott tartózkodók pihenését, valamint a rendeltetésszerű erdőgazdálkodási tevékenységet indokolatlanul nem zavarhatja.

(5) Üdülési, sportolási illetőleg kirándulási célból – a kijelölt út kivételével – gyalogosan sem vehető igénybe

- a)* az erdősítés területe, amíg a rajtalévő faállomány a két méter átlagos magasságot el nem éri;
- b)* az erdőrezervátum magterülete.

86. §

(1) Az erdőben lovagolni, illetőleg járművel közlekedni csak az arra kijelölt úton szabad.

(2) Erdőben lovaglásra, valamint járműközlekedésre utat az erdőgazdálkodó javaslata alapján, vagy harmadik fél kezdeményezése esetén az erdőgazdálkodó egyetértésével az erdészeti hatóság jelöl ki.

(3) Az erdészeti hatóság a kijelölést az út műszaki tulajdonságaihoz igazodva egyes járműfajtákra korlátozhatja.

(4) Az erdőben lovaglásra valamint járműközlekedésre kijelölt utat mindenki saját

felelősségére veheti igénybe.

(5) Amennyiben lovagló- és kerékpárút kijelölésére sor kerül, állami erdőben a közérdek fokozott érvényesülése érdekében törekedni kell a regionálisan is összefüggő erdei lovagló és kerékpáros útvonal hálózat kijelölésére.

87. §

(1) Az erdőgazdálkodó hozzájárulásával szabad az erdőben:

- a) huszonnégy órát meghaladóan üdülési, illetőleg sportolási célból tartózkodni, táborozni, továbbá sátrat felverni;
- b) turistaútvonalat kijelölni és létesíteni;
- c) turisztikai berendezést, létesítményt építeni és fenntartani;
- d) ideiglenes árusítóhelyet üzemeltetni;
- e) e törvényben külön nem nevesített sportversenyt rendezni.

(2) Erdőben lovas és technikai sportversenyt rendezni csak az erdőgazdálkodó hozzájárulásával és az erdészeti hatóság engedélyével lehet.

(3) Az erdőgazdálkodó köteles az erdőgazdálkodási tevékenysége során megrongálódott jogszerűen kialakított turistautat, turisztikai berendezést, létesítményt haladéktalanul az eredeti állapotában helyreállítani, illetve rendeltetésszerű használatra alkalmassá tenni.

(4) Nem állami feladat végrehajtásával összefüggően az erdőben jelet, mérő-, vagy gyűjtőeszközt elhelyezni, valamint az erdei életközösségből, az erdő talajából mintát venni – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – csak az erdőgazdálkodó írásos hozzájárulásával lehet.

(5) Az erdőben kutatási, felmérési tevékenységet végző személy köteles e tevékenységét az erdőgazdálkodónak bejelenteni.

88. §

(1) Az erdőgazdálkodó átmenetileg korlátozhatja és feltételhez kötheti az erdő egyes részeinek látogatását, amennyiben az ott tartózkodás

- a) életet vagy testi épséget veszélyeztet, vagy
- b) az egyes erdőgazdálkodási munkák végzését veszélyeztet, vagy akadályozza.

(2) A vadászat időtartamára a vadászatra jogosult az erdőgazdálkodó hozzájárulásával átmenetileg korlátozhatja az erdő egyes részeinek a látogatását.

89. §

(1) Az erdőgazdálkodó a turista-, lovagló vagy a járműközlekedésre kijelölt utat érintő korlátozást köteles minden alkalommal az erdészeti hatóságnak előzetesen bejelenteni.

(2) Az erdőgazdálkodó mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól, ha a korlátozás azonnali elrendelésére az életet vagy testi épséget közvetlenül veszélyeztető állapot megszüntetésének érdekében kerül sor. Ha a korlátozás időtartama a 24 órát meghaladja, azt az erdészeti hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérő egyéb esetben az erdő egyes részei látogatásának korlátozását akkor köteles az erdőgazdálkodó előzetesen bejelenteni az erdészeti hatóságnak, ha annak tervezett időtartama az egy hónapot meghaladja.

(4) A bejelentéshez mellékelni kell a korlátozással érintett területet ábrázoló erdészeti nyilvántartási térképet és a látogatás korlátozásának indokát, illetve feltételhez kötésének módját és idejét.

(5) A korlátozás időtartama a 6 hónapot nem haladhatja meg.

(6) A két hónapon belüli ismételt korlátozást, annak időtartamától függetlenül, előzetesen be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak.

(7) Az erdészeti hatóság a látogatás korlátozásának indokoltságát felülvizsgálhatja, és kötelezheti az erdőgazdálkodót a törvényben foglalt előírások betartására, illetve az általa elrendelt korlátozás megszüntetésére.

90. §

Az erdő látogatásának korlátozását a helyben szokásos módon kell kihirdetni, valamint figyelmeztető táblák kihelyezésével gondoskodni kell a megfelelő tájékoztatásról.

*X. Fejezet***AZ ERDÉSZETI MUNKÁK SZAKMAI IRÁNYÍTÁSA, AZ ERDŐ ŐRZÉSE***Az erdészeti munkák szakmai irányítása***91. §**

Az erdőgazdálkodó erdőgazdálkodási tevékenysége szakszerűségének biztosítása érdekében jogosult erdészeti szakszemélyzetet köteles alkalmazni, kivéve, ha az erdőgazdálkodó szerepel a jogosult erdészeti szakszemélyzeti névjegyzékben.

*Az erdészeti szakszemélyzet kötelezettségei és jogosultságai***92. §**

(1) Az erdészeti szakszemélyzet szakirányítási tevékenysége során köteles

a) az erdő fennmaradását, fejlődését veszélyeztető állapotról, eseményről, vad általi károsításról való tudomásszerzést követően az erdőgazdálkodót és az erdészeti hatóságot haladéktalanul értesíteni, illetve a veszély elhárításában a tőle elvárható módon közreműködni;

b) az erdőben jogszerűen végzett munkák szakmai irányítását elvégezni.

(2) Az erdészeti szakszemélyzet őrzési tevékenysége során az erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen és az erdészeti magánúton jogosult:

a) az erdőt veszélyeztető vagy károsító jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért személyt cselekményének abbahagyására felszólítani, ellene eljárást kezdeményezni;

b) a járművet, amelyikről alaposan feltételezhető, hogy azon jogellenesen szerzett fa-, szaporítóanyag, illetve egyéb erdei termék van – a tervezett intézkedése okának és céljának közlése mellett – feltartóztatni, átvizsgálni;

c) az *a)-b)* pont szerinti intézkedéssel érintett személyt személyazonosságának igazolására felhívni, vagy személyazonosságának megállapítása érdekében – ha az érintett személy magát önként és hitelt érdemlően nem igazolja – igazoltatásra jogosult hatósági személyt felkérni;

d) az erdőt veszélyeztető vagy károsító jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért vagy az elkövetéssel alaposan gyanúsítható személytől a jogellenesen szerzett faanyagot és szaporítóanyagot, illetve egyéb erdei terméket, valamint az elkövetéshez (veszélyeztetéshez) használt eszközt elvenni.

(3) A (2) bekezdés *d)* pontja alapján elvett faanyagot és szaporítóanyagot, illetve egyéb erdei terméket és az elkövetéshez (veszélyeztetéshez) használt eszközt az erdészeti szakszemélyzet köteles haladéktalanul átadni az erdészeti hatóságnak vagy a rendőrségnek.

(4) Az erdészeti szakszemélyzet őrzési tevékenysége során köteles az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt egyenruha és szolgálati jelvény viselésére.

(5) Az erdészeti szakszemélyzet őrzési tevékenysége során könnygázzsóró palack, és – a fegyvertartásra vonatkozó külön jogszabályban foglaltak szerint – gáz- és riasztófegyver, valamint lőfegyver tartására jogosult, melyet egyenruhás szolgálatban nyíltan viselhet.

93. §

(1) Az erdészeti szakszemélyzet az arányosság követelményének betartásával

a) a jogszerű intézkedésével – a 92. § (2) bekezdés *c)* pontjában foglalt intézkedést kivéve – szembeni ellenállás megtörése érdekében testi kényszert, könnygázzsóró palackot, szolgálati kutyát;

b) az ellene irányuló támadás megakadályozására könnygázzsóró palackot, szolgálati kutyát, gáz- és riasztófegyvert alkalmazhat.

(2) Az erdészeti szakszemélyzet lőfegyvert kizárólag jogos védelmi helyzetben használhat, feltéve, hogy más kényszerítő eszköz nem alkalmas a támadás elhárítására, vagy az eset körülményei folytán a megelőző intézkedésekre már nincs idő.

(3) A testi kényszer, a könnygázzsóró palack, a szolgálati kutya, vagy a gáz- és riasztófegyver, valamint a lőfegyver alkalmazására – ha az eset körülményei lehetővé teszik – az érintettet előzetesen figyelmeztetni kell.

(4) A testi kényszer, a könnygázzsóró palack, a szolgálati kutya, vagy a gáz- és riasztófegyver, valamint a lőfegyver alkalmazása során lehetőleg kerülni kell a testi sérülés okozását.

(5) Az intézkedés során megsérült személy részére – amint lehetséges – az erdészeti szakszemélyzet köteles a tőle elvárható módon segítséget nyújtani. Szükség esetén az erdészeti szakszemélyzet köteles gondoskodni arról, hogy az intézkedés során megsérült személyt orvos elláthassa.

(6) A testi kényszer, a könnygázcserő palack, a szolgálati kutya, a gáz- és riasztófegyver, és a lőfegyver alkalmazását az intézkedést követően haladéktalanul – amint az eset körülményei lehetővé teszik – jelenteni kell a rendőrségnek.

(7) A testi kényszer, a könnygázcserő palack, a szolgálati kutya, a gáz- és riasztófegyver, és a lőfegyver alkalmazásának jogszerűségét a rendőrség vizsgálja ki a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint.

94. §

(1) Az erdészeti szakszemélyzet az erdőben, az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen és az erdészeti magánúton végzett erdőőrzési tevékenységével, valamint a jogellenes cselekmény hatóságnak történő bejelentésével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

(2) Az erdészeti szakszemélyzet az intézkedésével összefüggésben megismert személyes adatokat kizárólag eljárás kezdeményezése céljából, az ahhoz szükséges ideig kezelheti.

Jogosult erdészeti szakszemélyzet

95. §

(1) A jogosult erdészeti szakszemélyzet, a 92-94. §-ban megfogalmazott kötelezettségeken és jogosultságokon túl

a) köteles

aa) az erdőgazdálkodó részére annak jogai gyakorlása és kötelezettségei teljesítése érdekében szakmai tájékoztatást és tanácsot adni,

ab) az erdőgazdálkodó szakmai képviselőtől gondoskodni a helyszíni szemléken, hatósági ellenőrzéseken, valamint a körzeti erdőtervezéshez kapcsolódó egyeztetéseken;

ac) az erdészeti hatósággal való kapcsolattartása során tudomására jutott, az erdőgazdálkodót érintő tényekről, adatokról az erdőgazdálkodót haladéktalanul tájékoztatni;

b) jogosult

ba) az erdőgazdálkodónak az erdészeti hatóság felé teljesítendő bejelentései, adatszolgáltatásai ellenjegyzésére;

bb) műveleti lap kiállítására;

bc) pályázatok szakmai tartalmának, teljesítésének ellenjegyzésére.

(2) Felsőfokú erdészeti szakirányú végzettséggel rendelkező jogosult erdészeti szakszemélyzet jogosult

- a)* erdőtelepítési kivitelezési terv készítésére;
- b)* erdészeti magánút tervezésére;
- c)* körzeti erdőtervezés kivételével erdészeti térképezésre;
- d)* erdő rendeltetését szolgáló műtárgy, csatorna, tározó tervezésére.

96. §

Jogosulatlanul végzett fakitermelés, vagy egyéb erdőt károsító cselekmény észlelése esetén az erdőgazdálkodó, vagy annak hiányában az erdő tulajdonosa, jogszerű használója haladéktalanul köteles bejelentést tenni a rendőrség és az erdészeti hatóság felé.

XI. Fejezet

AZ ERDÉSZETI IGAZGATÁS

97. §

(1) Az erdészeti hatósági feladatokat ellátó személyek részére igazolványt, az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt és egyenruhát kell biztosítani.

(2) Az erdészeti hatóság eljárása során jogosult

a) az erdőgazdálkodó és a tulajdonos engedélye nélkül külön térítés fizetése nélkül valamennyi erdészeti magánúton közlekedni, az erdőt és a fásítást bejárni, ott vizsgálatot, mérést, megfigyelést, valamint az azok elvégzéséhez szükséges mértékig vizsgálati mintát venni;

b) az erdőben folyó tevékenység jogszerűségét ellenőrizni, a jogszerűtlen tevékenység leállítását elrendelni;

c) az erdőt veszélyeztető vagy károsító cselekmény elkövetésén tetten ért személyt igazoltatni, a jogellenes cselekmény abbahagyására felszólítani;

d) az erdőt és a fásítást veszélyeztető tevékenység beszüntetését, illetve az attól való tartózkodást elrendelni.

(3) Az állam az erdő védelme, károsításának megelőzése valamint az erdészeti hatósági tevékenységhez kapcsolódó ellenőrzés érdekében az erdészeti hatóság szervezetében – a bejelentések fogadására és kezelésére 24 órán belül alkalmas – erdővédelmi szolgálatot működtet.

(4) Az erdővédelmi szolgálat tagja az erdészeti hatóság illetékességi területén jogosult és köteles

- a)* az erdők védelmére vonatkozó előírások betartását ellenőrizni;
- b)* az erdőket veszélyeztető vagy károsító, jogellenes cselekményt elkövető személyt cselekményének abbahagyására felszólítani, feltartóztatni, igazoltatni, ellene eljárást kezdeményezni;
- c)* azt a járművet, amelyikről alaposan feltételezhető, hogy azon jogellenesen szerzett faanyag, szaporítóanyag vagy egyéb erdei termék van – a tervezett intézkedése okának és céljának közlése mellett – feltartóztatni, átvizsgálni, a jármű vezetőjét és a járművön, illetve az abban tartózkodó személyt igazoltatni;
- d)* az erdőket veszélyeztető vagy károsító jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért vagy az elkövetéssel alaposan gyanúsítható személytől a jogellenesen szerzett faanyagot és szaporítóanyagot, illetve egyéb erdei terméket, valamint az elkövetéshez (veszélyeztetéshez) használt eszközt elvenni;
- e)* a bűncselekmény elkövetésén tetten ért vagy az intézkedésének ellenszegülő személyt elfogni, ruházatát átvizsgálni, valamint a rendőr megérkezéséig visszatartani, vagy a legközelebbi rendőri szervhez előállítani;
- f)* jogszerű intézkedésével szemben történt ellenszegülés megszüntetésére kényszerítő eszközt alkalmazni, az ellenszegülő vagy támadó személytől fegyvert, élet kioltására alkalmas, illetve más veszélyes eszközt elvenni és az illetékes rendőri szervnek átadni.

(5) Az erdővédelmi szolgálat tagja könnygázsóró palack, és – a fegyvertartásra vonatkozó külön jogszabályban foglaltak szerint – gáz- és riasztófegyver, valamint lőfegyver tartására jogosult, melyet egyenruhás szolgálatban nyíltan viselhet.

98.§.

(1) Az erdővédelmi szolgálat tagja az arányosság követelményének betartásával

- a)* a jogszerű intézkedésével szembeni ellenállás megtörése érdekében testi kényszert, könnygázsóró palackot, szolgálati kutyát;
- b)* az ellene irányuló támadás megakadályozására könnygázsóró palackot, szolgálati kutyát, gáz- és riasztófegyvert alkalmazhat.

(2) Az erdővédelmi szolgálat tagja lőfegyvert kizárólag jogos védelmi helyzetben használhat, feltéve, hogy más kényszerítő eszköz nem alkalmas a támadás elhárítására, vagy az eset körülményei folytán a megelőző intézkedésekre már nincs idő.

(3) A testi kényszer, a könnygázsóró palack, a szolgálati kutya, vagy a gáz- és riasztófegyver, valamint a lőfegyver alkalmazására – ha az eset körülményei lehetővé teszik – az érintettet előzetesen figyelmeztetni kell.

(4) A testi kényszer, a könnygázsóró palack, a szolgálati kutya, vagy a gáz- és riasztófegyver, valamint a lőfegyver alkalmazása során lehetőleg kerülni kell a testi sérülés okozását.

(5) Az intézkedés során megsérült személy részére – amint lehetséges – az erdővédelmi szolgálat tagja köteles a tőle elvárható módon segítséget nyújtani. Szükség esetén az erdővédelmi szolgálat tagja köteles gondoskodni arról, hogy az intézkedés során megsérült személyt orvos elláthassa.

(6) A testi kényszer, a könnygázsóró palack, a szolgálati kutya, a gáz- és riasztófegyver és a lőfegyver alkalmazását az intézkedést követően haladéktalanul – amint az eset körülményei lehetővé teszik – jelenteni kell a rendőrségnek.

(7) A testi kényszer, a könnygázsóró palack, a szolgálati kutya, a gáz- és riasztófegyver és a lőfegyver alkalmazásának jogszerűségét a rendőrség vizsgálja ki a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint.

Eljárási szabályok

99. §

(1) Az erdészeti hatósági eljárásokban hozott határozatok fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében a jogorvoslati határidő elteltével beáll a jogerő, ha a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

(2) A kérelemre indult erdészeti hatósági eljárásokban igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni.

XII. Fejezet

AZ ELRENDELT ERDŐGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG, AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG ÉS AZ ERDŐVÉDELMI BÍRSÁG

Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység

100. §

(1) Ha az erdőgazdálkodó illetőleg – erdőgazdálkodó hiányában – az erdő tulajdonosa az erdészeti hatóság felszólítása ellenére nem tesz eleget e törvény szerinti erdőgazdálkodási kötelezettségének, és ezáltal az erdő fennmaradását vagy fejlődését

veszélyezteti, a szükséges erdőgazdálkodási tevékenységeket az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó, ennek hiányában vagy fizetésképtelensége esetén a tulajdonos költségére elrendeli és elvégzi.

(2) Az elrendelő határozatot a tulajdonosnak, állami tulajdonban levő erdő esetében a tulajdonosi jogok gyakorlójának is kézbesíteni kell.

(3) Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység költségét a költségvetési törvényben e célra meghatározott előirányzatból kell biztosítani.

(4) Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység végrehajtásával megbízott vállalkozó felel a rábízott tevékenység végrehajtásának szakszerűségéért.

(5) Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység során keletkezett bevételt az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység költségeire kell fordítani. Amennyiben a keletkezett bevétel meghaladja az elrendelt tevékenység költségét, a különbözetet a jogosultak részére meg kell téríteni.

Az erdőgazdálkodási bírság

101. §

(1) Az erdőgazdálkodóra erdőgazdálkodási bírságot kell kiszabni, ha az erdőgazdálkodó

a) erdejében bejelentés nélkül végzett fakitermelésre megbízást adott vagy a fakitermelésről tudomással bírt és azt haladéktalanul nem jelentette az erdészeti hatóságnak;

b) a 36. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettséget – fahasználatot nem érintő tevékenység esetében megsérti;

c) a 14. § (9) bekezdésében foglaltakat megsérti;

d) az 57. § (5) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;

e) a 67. § (1), (2) bekezdésében, valamint a 68. § (3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;

f) a 67. (3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;

g) a 89. § (1), (2), (3) és (6) bekezdésében, a 95. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettséget elmulasztja;

h) a 37. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségének az erdészeti hatóság felszólítása ellenére nem tesz eleget;

i) megsérti a 84. § (1) bekezdésében foglalt előírásokat;

j) az erdő faállományának szerkezetét, egészségi állapotát károsan befolyásoló módon hajtja végre az állomány nevelését, szálalást vagy a fenyőgyanta gyűjtését;

k) az erdőnevelési feladatok elmulasztásával akadályozza az erdőtervben előírt célállománytípus kialakulását és fejlődését;

l) túllépi az erdő felújítására és a felújítás befejezésére az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, vagy az erdészeti hatóság határozatában megállapított határidőt;

m) az erdő felújítását nem az engedélyezett módon hajtja végre;

n) tevékenysége vagy mulasztása miatt a befejezett erdősítés felülvizsgálatának időpontjában az erdő fejlődése nem felel meg a termőhelyi adottságoknak vagy az erdő fafajösszetétele a befejezőskori állapothoz képest a termőhelyi adottságokat és az erdő rendeltetését tekintve kedvezőtlenül megváltozott;

o) az erdészeti hatóság erdészeti termékek készletezését, szállítását kizáró vagy korlátozó határozatában foglaltakat megsérti;

p) a jogosult erdészeti szakszemélyzet alkalmazására vonatkozó kötelezettségének az erdészeti hatóság felhívására sem tesz eleget, vagy a jogosult erdészeti szakszemélyzet személyében bekövetkezett változást az erdészeti hatóságnak 8 napon belül nem jelenti be;

q) a külön jogszabály szerinti erdőtűzvédelmi terv vagy egyszerűsített erdőtűzvédelmi terv készítési kötelezettségének az erdészeti hatóság felhívása ellenére sem tesz eleget;

r) a külön jogszabály szerinti erdőtűz-megelőzési kötelezettségének az erdészeti hatóság felhívása ellenére sem tesz eleget.

(2) Erdőgazdálkodási bírságot köteles fizetni az erdő tulajdonosa, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongekezelői, földhasználati, haszonélvezeti, használati jog jogosultja, ha a 15. § (8) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tesz eleget.

(3) Erdőgazdálkodási bírságot köteles fizetni, aki

a) a 16. § (3) és (4) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettséget elmulasztja és a terület használatára jogosult;

b) engedély nélkül hajtja végre az erdőtelepítést;

c) engedélytől eltérően hajtja végre az erdőtelepítést;

d) a 64. § (3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;

e) a 84. § (2)-(3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti.

(4) Az erdőgazdálkodási bírságot a cselekmény folytatása vagy újbóli elkövetése esetén ismételten ki lehet szabni.

*Az erdővédelmi bírság***102. §**

- (1) Erdővédelmi bírságot köteles fizetni, aki
- a)* az 55. § (1) bekezdésének *a)* pontjában foglalt előírásokat megsérti;
 - b)* az 55. § (1) bekezdésének *b)* pontjában foglalt előírásokat megsérti;
 - c)* az 55. § (1) bekezdésének *c)* pontjában foglalt előírásokat megsérti;
 - d)* az e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott fa kitermelésére vonatkozó előírásokat megsérti;
 - e)* az 55. § (2) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;
 - f)* az 57 § (2) és (3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;
 - g)* a 62. § *b)*, *d)*-*j)* pontjaiban meghatározott erdei haszonvételeket jogosulatlanul vagy a megengedett mértéket meghaladóan gyakorolja;
 - h)* az 59. § (1), (2), (5) bekezdésében, a 60. § (1) bekezdésében, a 61. § (1), (2), (3) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;
 - i)* a 85. § (1) bekezdés *b)* pontjában, a 85. § (4) bekezdés *b)* pontjában, a 85. § (5) bekezdésében valamint a 86. § (1) bekezdésében foglalt előírásokat megsérti;
 - j)* a 85. § (4) bekezdés *a)* pontjában foglalt előírásokat megsérti;
 - k)* a 87. § (1) bekezdésben foglalt előírásokat megsérti;
 - l)* a 87. § (2) bekezdésben foglalt előírásokat megsérti;
 - m)* erdőt vagy erdőgazdálkodási tevékenységet szolgáló, erdőművelési ágban nyilvántartott földterületet engedély nélkül vagy engedélytől eltérően vesz igénybe.

(2) Erdővédelmi bírságot köteles fizetni, az erdő tulajdonosa, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongekezelői, földhasználati, haszonélvezeti, használati jog jogosultja, ha erdejében bejelentés nélkül végzett fakitermelésre megbízást adott vagy a fakitermelésről tudomással bírt és azt haladéktalanul nem jelentette az erdészeti hatóságnak.

(3) Az erdészeti hatóság hivatalból, vagy a természetvédelmi hatóság, illetőleg az erdőgazdálkodó kezdeményezésére hozott határozata alapján a vadászatra jogosult erdővédelmi bírságot köteles fizetni, ha

a) az erdősítés sikeresen felújult területén a vadászható vadfajok egyedei az előírt fő és mellékfafajok vezérhajtásait 30%-ot meghaladó mértékben károsították;

b) az erdő természetes felújítását biztosító, az előírt állománytípust alkotó fafajok termésének a vadászható vadfajok egyedei által történő feléléssel az erdő felújulása veszélybe került;

c) a faállomány egyedei a vadászható vadfajok egyedei által történő dörzsölés, hántás következtében 0,1 ha-t meghaladó nagyságú területen a faegyedek 10%-át meghaladó mértékben károsodtak.

(4) Az erdővédelmi bírság folytatólagos károkozás esetén ismételten kiszabható.

103. §

A 101. § (1) bekezdésének *j*) pontja alapján erdőgazdálkodási bírság fizetését az erdészeti hatóság akkor rendeli el, ha

a) az állománynevelés céljából tervezett fakitermelés végrehajtása során nem az előírt állománytípus kialakítása érdekében kivágandó faegyedek kitermelésére kerül sor, és ezáltal a faállomány szerkezete romlik, vagy

b) a fakitermeléssel érintett terület egészén, vagy annak jól elkülönülő, 0,5 ha-t meghaladó nagyságú részén a visszamaradó faállomány egyedeinek tíz százaléka vagy annál nagyobb hányada megsérül,

c) az erdőgazdálkodó megszegi a fenyőgyanta gyűjtésének a 70. §-ban előírt feltételét.

104. §

Az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság a miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetének bevétele. A befolyt erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírságot fele részben az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenységek finanszírozására, fele részben nyilvános pályázat útján a biotikus és abiotikus erdőkárok megelőzésére, felszámolására, erdészeti szakmai továbbképzések, szakmai és tájékoztató kiadványok támogatására kell fordítani.

105. §

A határidőre meg nem fizetett erdővédelmi járulék, az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság adók módjára behajtandó köztartozás.

XIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felhatalmazások

106. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) jelölje ki az erdészeti hatóságot vagy hatóságokat;

b) határozza meg az erdőgazdálkodási és erdővédelmi bírság mértékét és kiszámításának módját.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben határozza meg

1. az erdőgazdálkodói nyilvántartásba vétel és az erdőgazdálkodói nyilvántartás vezetésének részletes szabályait;
2. a szabad rendelkezésű erdő és fásítás telepítésére, a bennük tervezett fakitermelés bejelentésére vonatkozó részletes szabályokat;
3. az erdészeti létesítményekre vonatkozó szabályokat;
4. az Országos Erdészeti Tanács működésének részletes szabályait;
5. az erdészeti tervezési körzetek jegyzékét; a körzeti erdőterv készítésének részletes szabályait;
6. az Országos Erdőállomány Adattár működtetésének és az adatszolgáltatás rendjének részletes szabályait;
7. az erdőtelepítés, erdőfelújítás és az erdőnevelés részletes szabályait;
8. az erdőtelepítési-kivitelezési terv tartalmát és elkészítésének részletes szabályait;
9. az erdőt károsító hatások megelőzésének és mérséklésének valamint az erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer működésének részletes szabályait;
10. az erdei haszonvételek gyakorlásának részletes szabályait;
11. az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység részletes szabályait;
12. az erdőgazdálkodási bírság és az erdővédelmi bírság megfizetésének részletes szabályait;
13. az erdészeti magánút tervezésének részletes szabályait;
14. az erdőfelújítási biztosíték nyújtásának részletes szabályait;
15. az erdővédelmi szolgálatra vonatkozó részletes szabályokat;
16. az erdőtelepítés és erdőfelújítás befejezetté nyilvánításának részletes szabályait;
17. az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet nyilvántartásba vételének, nyilvántartásból történő törlésének, tevékenységének, továbbképzésének részletes szabályait;
18. az erdészeti termőhely feltárás részletes szabályait;
19. az átalakítási és szálalási terv készítésének részletes szabályait;
20. az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó részletes szabályokat;
21. az erdészeti szolgálati szabályzatot;
22. az erdő művelési ág megállapításának és az erdő megosztásának részletes szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – védett természeti területen lévő erdő vonatkozásában a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben állapítsa meg:

1. az éves erdőgazdálkodási tevékenység bejelentési-engedélyezési rendszerének részletes szabályait;
2. a körzeti szintű erdőgazdálkodási és tervezési szabályokat;
3. az ország egyes erdészeti tájaiban az erdőfelújítás során alkalmazható, illetve tiltott célállományokat.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben állapítsa meg:

1. az erdőt és fásítást alkotó fafajok és cserjefajok, továbbá az őshonos, idegenhonos és az intenzíven terjedő fafajok jegyzékét;
2. az erdő igénybevételeinek részletes szabályait.

(5) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a természetvédelemért felelős miniszterrel együttes rendeletben állapítsa meg az arborétumok jegyzékét.

(6) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel együttes rendeletben állapítsa meg a tűzgyújtási tilalom elrendelésének részletes szabályait.

(7) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a honvédelemért felelős miniszterrel együttes rendeletben szabályozza a honvédelmi rendeltetésű erdőkre vonatkozó különös szabályokat.

(8) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási-szolgáltatási díj mértékét, megfizetésének részletes szabályait, a díjfizetés alóli mentesség eseteit.

(9) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a faanyag származási igazolásának rendjét.

Hatálybalépés és átmeneti rendelkezések

107. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő 46. napon lép hatályba.

(2) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően megindult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

(3) E törvény szerint a körzeti erdőterveket az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban megállapított ütemterv szerint először 2010. december 31-ig kell elkészíteni.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt kiadott üzemtervek e törvény szerinti erdőtervnek minősülnek.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt kiadott üzemtervekben megállapított elsődleges és további rendeltetések e törvény szerinti elsődleges és további rendeltetésnek minősülnek azzal az eltéréssel, hogy az üzemtervben az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 17. § (3) bekezdés *a)-b)* és *d)* pontja szerinti rendeltetések e törvény 22. § (2) bekezdés *a)* pont szerinti rendeltetésnek minősülnek.

(6) Az e törvény hatálybalépése előtt kiadott üzemtervvel nem érintett erdők elsődleges és további rendeltetését az első erdőterv kiadásával egyidejűleg kell megállapítani.

(7) Az e törvény hatálybalépésekor az Adattárban nyilvántartott erdő üzem módját az e törvény szerint először elkészített körzeti erdőterv alapján kiadott erdőterv kiadásával egyidejűleg hivatalból indított eljárásban, vagy azt megelőzően az erdőgazdálkodó kérelmére induló eljárásban az erdészeti hatóság állapítja meg. Az erdőgazdálkodónak kérelméhez csatolnia kell a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulását.

(8) E törvény hatálybalépése előtt az erdő igénybevételére határidő megjelölése nélkül kiadott engedély, ha az igénybevételre a törvény hatálybalépésétől számított négy éven belül nem kerül sor, érvényét veszti.

(9) E törvény hatálybalépése előtt erdő telepítésére határidő megjelölése nélkül kiadott engedély a törvény hatálybalépésétől számított öt évig érvényes.

(10) Az e törvény hatálybalépése előtt megindult eljárásban jóváhagyott éves erdőgazdálkodási terv alapján az abban engedélyezett erdőgazdálkodási tevékenység bejelentés és műveleti lap kiállítása nélkül végezhető, de a fakitermelési munka végrehajtója köteles a munka elvégzésére jogosító, az erdőgazdálkodó által kiállított okiratot és az éves erdőgazdálkodási tervet vagy annak másolati példányát a munkavégzés során magánál tartani.

(11) Az e törvény hatálybalépése előtt megindult eljárásban jóváhagyott éves erdőgazdálkodási terv alapján kitermelt faanyag származásának igazolásánál a 84. § alkalmazásában a szállítójegy alapja a jóváhagyott éves erdőgazdálkodási terv.

(12) Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő körzeti erdőtervezési eljárásban elkészült körzeti erdőterv megállapítására az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(13) Az e törvény hatálybalépése előtt jóváhagyott körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó kérelmére induló eljárásban az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit az erdészeti hatóság erdőterv határozatban állapítja meg.

*Módosuló és hatályukat veszítő rendelkezések***108. §**

(1) A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 19. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A vadászterület határának megállapításánál figyelemmel kell lenni:]

„g) az erdőterv betartásának lehetőségére;”

(2) A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Fbt.) 23. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1)-(2) bekezdés előírásait kell megfelelően alkalmazni a külön törvényben meghatározott őrzési feladatokat ellátó halászati őrre.”

(3) Az Fbt. 26. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„26. § A 24-25. § rendelkezéseit kell alkalmazni a külön törvényben meghatározott őrzési feladatokat ellátó hivatásos vadászra és halászati őrre.”

(4) A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 10. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Termőföld más célú hasznosításának minősül:]

„c) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó üzem-, majorfásítás, valamint az út, vasút és egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásítás igénybevétele.”

(5) Hatályát veszti az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény.

(6) Az (1)-(5) bekezdés e törvény hatálybalépését követő napon hatályát veszti. E bekezdés és a 108. §-hoz tartozó alcím a hatálybalépést követő második napon hatályát veszti.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az erdő az emberi életre óriási hatást gyakorol, mivel javai és szolgáltatásai megújítható jellegénél fogva azon kevés természeti erőforrás közé tartozik, amely fenntartható módon képes alapvető szükségletek kielégítését biztosítani. Amennyiben e javak és szolgáltatások a fenntartható erdőgazdálkodás szabályainak megfelelően kerülnek igénybevételre, úgy természetbarát, előállítása során a legkisebb környezeti terhelést okozó termék állítható elő, mely bármely más helyettesítő termékhez képest jobban szolgálja a környezet védelmét, sőt egyes esetekben más káros folyamatok hatásainak részleges semlegesítésére is alkalmas.

E felismeréstől vezérelve az Európai Unió Erdészeti Stratégiája és Erdészeti Cselekvési Terve, az Európai Erdők Védelmének Miniszteri Konferenciája határozatai, valamint a FAO és az ENSZ miniszteri konferenciái, az 1992-es és 2002-es ENSZ csúcskonferenciák és az ENSZ Közgyűlés 1997-es ülészsaka is közös célul tűzte ki a fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítását, amely olyan kiemelkedően fontos közérdekű célok megvalósítását szolgálja, mint a:

- a klímaváltozás hatásainak mérséklése,
- a biológiai sokféleség védelme,
- a fa, mint megújuló nyersanyag, és energiaforrás biztosítása,
- a vidéki lakosság munka- és megélhetési lehetőségeinek javítása,
- a termőtalaj, a mezőgazdasági területek védelme,
- az ivóvízbázisok védelme,
- az ország lakossága testi-lelki felüdülésének biztosítása,

azaz az élet minőségének javítása.

A fenti feladatok azért valósíthatók meg az erdőgazdálkodás keretében, mert valamennyi erdő három, egymástól elválaszthatatlan alapfunkcióval rendelkezik, egyszerre tölt be környezeti, gazdasági és társadalmi szerepet. Ez az alaptézis magyar javaslat alapján került elfogadásra az 1972-es Buenos Aires-i Világkongresszuson és azóta a nemzetközi erdészeti politika egyik alapkövét képezi. A három funkció egymáshoz viszonyított relatív fontossága természetesen területenként változik, amelyek kiegyensúlyozott érvényesülését a fenntartható erdőgazdálkodás során kell biztosítani.

A fenntarthatóság követelményét szem előtt tartva az erdővel kapcsolatos szakmapolitikai elvárások Magyarországon jelenleg az Európai Unió Erdészeti Cselekvési Tervével és az Európai Erdők Védelmének Miniszteri 2003-as Bécsi Konferenciája 1-es határozatával összhangban kidolgozott, az 1110/2004. (X. 27.) Korm. határozattal elfogadott Nemzeti Erdőprogramban nyertek megfogalmazást.

Az egész világon, de talán leginkább az északi félteke mérsékelt övi részén az elmúlt évtizedekben az erdők társadalmi jelentősége nagymértékben megnőtt. Az erdők környezetvédelmi szerepe, anyagi és nem anyagi jellegű szolgáltatásai iránti igény miatt az erdőgazdálkodás megítélése egyre kritikusabbá vált annak ellenére, hogy a fejlett erdőgazdálkodással rendelkező országok – köztük Magyarország – szakemberei már a múlt század vége óta tudatosan a fenti társadalmi igények kielégítésére törekedtek. Erről tanúskodnak az 1879-ben, 1935-ben, 1961-ben és 1996-ban megalkotott erdőtörvényeink is.

Valamennyi mértékadó, nagy nemzetközi szervezet (az ENSZ, az OECD, az EBESZ és az Európai Unió) is mélyrehatóan foglalkozott az erdők, az erdőszet ügyével, gondjaival és ebben az átfogó nemzetközi folyamatban – amelyben Magyarország is tevékeny részt vállalt – alakultak ki azok az önkéntes kötelezettség-vállalások és követelmény-rendszerek, amelyekkel a törvény összhangban van.

A változó társadalmi igényeknek megfelelően, a természeti környezet nagymértékű veszélyeztetettsége és a biológiai erőforrások jelentőségének növekedése miatt a fejlett európai országok is átfogalmazták erdőszeti politikájukat. A megfelelő gazdasági háttér ezen országokban lehetővé tette az erdők funkcióinak értéksorrendjében a védelmi és szociális szolgáltatások felértékelődését, s a színvonalas és jövedelmező faanyagtermesztést – továbbra is hangsúlyozva az erdők gazdasági életképessége fenntartásának fontosságát – ezen követelmények figyelembevételével szabályozzák.

A hazai erdők nagyobb hányada nem tekinthető önfenntartó környezeti rendszernek, mivel jelenlegi formájuk több évszázados gazdálkodás során alakult ki, fenntartásuk csak szakszerű erdőgazdálkodás keretében lehetséges. Mindamelllett a korszerű erdőgazdálkodás fontos feladata azon erdőállományok területének növelése, melyekben a természetes folyamatok meghatározó szerepet játszanak.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény felvállalja és tartalmazza mindazt a környezet- és természetvédelmi elvárást, amit a fenntartható (hosszú távú, tartamos) fejlődés elve megkövetel. Többek között ezek a körülmények indokolják a tulajdonosi jogok gyakorlásába történő arányos és szükséges mértékű, törvényi szintű beavatkozásokat is.

Az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk, a nagyságrenddel megnövekedett erdőgazdálkodói létszám és a hazai közigazgatási reform együttesen megkövetelik az

erdészeti igazgatás korszerűsítését, amely során szükséges a szolgáltató típusú, ügyfélbarát közigazgatási gyakorlat továbbfejlesztése. Ezt elsősorban az ország erdészeti politikáján alapuló, azt tükröző ágazati jogi szabályozáson keresztül lehet megvalósítani.

Az Európai Unió Erdészeti Stratégiájában foglaltak végrehajtása és az erdészeti támogatások igénybevételének – a szabályozási környezet egyszerűsítésével történő – elősegítése a természetszerű erdőgazdálkodás előtérbe kerülését és az erdők állapotának javulását eredményező fontos eszköz.

Az erdők esetében az erdészeti igazgatásnak és a kialakított tervezési-engedélyezési eljárásrendnek, a közérdek fokozott védelmével egyidejűleg elő kell segítenie a hazai erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók esélyegyenlőségének megteremtését és a magán-erdőgazdálkodás működőképességének javítását.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A törvény célja és alapelvei

Az 1. §-hoz

A törvény a preambulumban foglalt erkölcsi indítékok és megfontolások alapján meghatározza azokat az erdő hármass társadalmi-, környezeti- és gazdasági funkcióján alapuló célokat és kedvező hatásokat, amelyek a törvény megalkotását szükségessé teszik. A törvényjavaslat az egyes célok között nem állít fontossági sorrendet, az erdő mindegyik cél megvalósulását komplex módon szolgálja.

A 2-3. §-hoz

A törvényi célok megvalósítása csak tartamos, fenntartható erdőgazdálkodás segítségével lehetséges, melynek során a társadalmi, természeti és gazdasági követelmények optimalizálása és összehangolása megvalósulhat.

Az erdő fenntartásához és bővítéséhez fűződő közérdek érvényesítésére az állam erdészeti hatósági intézményrendszert működtet, melyen keresztül biztosítja az erdők felújítását és fenntartását, támogatást nyújt új erdők telepítésére, kedvezőbb állományszerkezet kialakítására és a fenntartható erdőgazdálkodás működési feltételeinek javítására.

A nemzetközi elvárásoknak és gyakorlatnak megfelelően erdőkkel kapcsolatos állami és társadalmi célok, feladatok és eszközök a Nemzeti Erdőprogram megalkotásán keresztül harmonizáltan valósulhatnak meg. Az EU Erdészeti Stratégiájában foglaltak az uniós elvárásoknak megfelelően a nemzeti erdőprogramokon keresztül valósulnak meg, ezért indokolt, hogy a Nemzeti Erdőprogram készítésére és az abban foglaltak végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket törvényi szintű szabályozás rögzítse.

A 4. §-hoz

Az erdő fogalmába beletartozik az erdei termőföld és a rajta kialakult életközösség valamennyi eleme, ezért a törvényjavaslat hatálya kiterjed az erdőre, annak élő és élettelen alkotóelemeivel együtt. A törvény hatálya kiterjed a külterületi fásításokra és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló létesítményekre és földterületekre. Ezek a területek és létesítmények közvetve és közvetlenül hozzájárulnak az erdők kedvező hatásaihoz, mindamellett számos szempontból hatással vannak az erdőkre, ezért együttes – de az eltéréseket is figyelembevevő – szabályozásuk indokolt.

A törvényjavaslat hatálya nem terjed ki az olyan erdő vagy fásítás jellegű, a törvényben meghatározott területi kiterjedést el nem érő életközösségekre, melyeket speciális gazdasági cél érdekében hoztak létre vagy tartanak fenn.

Az 5. §-hoz

Ez a rendelkezés legális definíciót ad egyes, a törvényben meghatározó jelentőségű fogalmakra, ez a törvény egységes értelmezésének megkönnyítése, az egyértelműség miatt szükséges. Egyes kiemelten fontos és terjedelmes részletszabályozást igénylő fogalmak (erdő, fásítás, erdőgazdálkodó), követve a korábbi erdőtörvények szerkezetét, a törvényben kerültek elhelyezésre, melynek elsődleges oka a nagy terjedelmű nem tematizálható fogalom-meghatározás elkerülése.

A 6. §-hoz

A törvényjavaslat újszerű, de számos más európai erdőtörvényben is alkalmazott definíciót fogalmaz meg az erdőre. Az erdő elsődlegesen az a terület, melyet az erdészeti hatóság az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként tart nyilván, függetlenül attól, hogy a földrészletet adott időpontban faállomány borítja vagy valamely élő vagy élettelen alkotóelem átmenetileg hiányzik. Az adattárban szereplő területeken kívül erdőnek minősül minden olyan terület is, amely nem szerepel az Adattárban, de megfelel a javaslatban megfogalmazott területi és állományszerkezeti követelményeknek. A törvényjavaslatban meghatározott állományszerkezeti paraméterek segítségével meghatározható, hogy adott szukcessziós stádiumban lévő életközösség a törvény hatálya alá tartozik-e.

A szabályozás segítségével minden területről egyértelműen eldönthető, hogy egy adott időpontban erdőnek minősül-e, így kiterjednek-e rá e törvényjavaslat előírásai.

A 7. §-hoz

A természetközeli erdőgazdálkodási módszerek bevezetéséhez, az erdők állapotát is figyelembe vevő speciális szabályozás kialakításához be kell vezetni a természetességi kategóriákat, melyhez jól köthetők a későbbiekben erdőfelújítási, erdőtelepítési, fahasználati és erdővédelmi előírások.

A 8. §-hoz

Az állami tulajdonban álló erdők esetén a közérdek fokozottabb érvényesítése indokolt. Minden szempontból törekedni kell az állami erdővagyon megőrzésére és bővítésére.

A 9. §-hoz

Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a termőföld tulajdonosok kizárólag önerőből – az erdészeti hatóságnak történő bejelentés mellett – erdei fafajokból álló, de más erdőkhöz képest a tulajdonosi rendelkezési jog gyakorlása szempontjából nagyfokú önállóságot biztosító ún. szabad rendelkezésű erdőt telepítsenek.

Az önerdősülés következtében beerdősült terület akkor minősülhet szabad rendelkezésű erdőnek, ha az önerdősülés tényét a tulajdonos az erdészeti hatóságnál bejelenti. Az erdészeti hatóság által, a körzeti erdőtervezés során felvett önerdősülés nem minősül szabad rendelkezésű erdőnek. Szabad rendelkezésű erdő csak az erdészeti hatóság engedélyével létesíthető. Szabad rendelkezésű erdő a bányatelken lévő, nem erdő művelési ágú, más célú igénybevétele engedélyezett területen létrejött önerdősülés, melynél a bányavállalkozó a bányászati tevékenység megkezdéséig nem akadályozza a szukcessziót.

Ezekben a magántulajdonú erdőkben az erdőgazdálkodóval szemben támasztott közérdekű elvárások kevésbé szigorúak, elsősorban az erdővédelmi szempontok érvényre juttatására és a kitermelendő faanyag eredetigazolására vonatkoznak. A javasolt szabályozások fontos szerepet játszanak a tulajdonosi öntudaton alapuló felelős gazdálkodási gyakorlat kialakulásában.

A 10. §-hoz

Az erdő kritériumrendszerének nem megfelelő fával borított területek valamennyi típusára egységes szabályozás kialakítása indokolt. A szabályozás elsősorban az

erdővédelmi szempontok érvényre juttatására és a kitermelendő faanyag eredetigazolására vonatkozik.

A 11-12. §-hoz

Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek gazdálkodási és erdővédelmi szempontból az erdővel szerves egységet alkotnak. Számos erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület erdőművelési ágban van, korábbi erdő helyén került kialakításra, ezért az erdészeti hatóság hatásköre mindenképpen ki kell, hogy terjedjen e területekre. Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek az Adattárban szereplő földterületek, valamint azon területek, melyek természeti paramétereik alapján vagy az erdőgazdálkodó kérelmére az Adattárba felvételre kerülnek.

A 13. §-hoz

Az erdészeti létesítmények nemcsak az erdőgazdálkodást, hanem az erdő más funkcióinak megvalósulását is egyaránt szolgálják. Az erdőben műszaki létesítmény engedélyezése minden esetben csak az erdészeti hatóság engedélye vagy szakmai egyetértése esetén történhet. Kiemelten fontos, hogy lehetőséget kell biztosítani a használaton kívüli, funkcióval nem rendelkező erdészeti létesítmények megszüntetésének elrendelésére.

A 14. §-hoz

Az erdészeti igazgatási egységek kialakítása, az erdő térbeli rendjének meghatározása a tervezés, erdőgazdálkodás és ellenőrzés elsődleges feltétele. A felsőszintű erdészeti igazgatási egységek hagyományosan nem adminisztrációs határokat, hanem termőhelyi viszonyokat, állományviszonyokat követnek. A nagyobb egységekre készült körzeti erdőtervek a fenntartható, tartamos erdőgazdálkodás megvalósításának elsődleges eszközei, mellyel az állam már a tervezés szintjén garantálhatja az erdővel kapcsolatos közérdek megvalósulását.

A 15-16. §-hoz

Az erdőgazdálkodói nyilvántartás a tervszerű és fenntartható erdőgazdálkodás megvalósításának előfeltétele. Erdőgazdálkodóként csak az a személy vehető nyilvántartásba, aki dologi vagy kötelmi jogcímen az erdő használatára jogosult. Az erdőgazdálkodói nyilvántartás konstitutív hatályú nyilvántartás, az erdőgazdálkodói jogok csak a nyilvántartásba történő bejegyzést követően gyakorolhatók és a nyilvántartásból történő törléssel szűnnek meg, függetlenül a használati jogosultság fennállásától. A konstitutív hatály biztosítja, hogy minden időpontban megállapítható, kit terhelnek az erdőgazdálkodói-tulajdonosi kötelezettségek és kit illetnek a jogosultságok. Az

erdőgazdálkodói nyilvántartás erdőművelési ágú ingatlanonként közhiteles földhasználati nyilvántartásként működik, erdő mellett az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeket is tartalmazza.

Erdőgazdálkodó hiányában a tulajdonosok és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett haszonélvezők felelnek az erdő felújításáért, fenntartásáért, az erdővédelemért és az erdő őrzéséért.

Meghatározott esetekben (közös tulajdon esetén, vagy ha az erdőrészlet és a földrészletek határai nem esnek egybe) az erdőgazdálkodók társult erdőgazdálkodás folytatására kötelesek.

A 17. §-hoz

Erdő, vagy erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterület használatára számos jogcímen köthető megállapodás, de szükséges egyes kógens tartalmi elemeket meghatározni. Kiemelten fontos, hogy erdőgazdálkodásban a rendes gazdálkodás a körzeti erdőterv szerinti gazdálkodással valósul meg, így indokolt, hogy a körzeti erdőtervtől történő eltérést az erdő használatára jogosult (erdőgazdálkodó) csak minősített 2/3-os tulajdonosi akarat mellett kezdeményezhesse. Ez meghaladja az egyszerű többséget, de nem követeli meg a teljes tulajdonosi akarategyezőséget, ezzel nem akadályozza az erdőgazdálkodás folyamatát.

A 18. §-hoz

Az erdőgazdálkodói haszonbérleti szerződés, mint atipikus szerződési forma definiálását az erdő más termőföldtől és haszonbérbe vehető jószágtól eltérő jellege és kezelési módja indokolja. A törvény csak kiegészítő szabályokat fogalmaz meg az erdőgazdálkodói haszonbérletre, mögöttes szabályként a földtörvény és a Ptk. haszonbérletre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Az erdő fennmaradása és az erdővédelem biztosítása érdekében az erdő harmadik személynek történő haszonbérbe adásához tulajdoni hányad alapján számított egyszerű többség szükséges. Az egyszerű többség lehetősége lehetővé teszi az erdőgazdálkodás megindítását nagyszámú tulajdonos esetén is. Az erdőben szakaszosan jelentkező hozamokra való tekintettel lehetőség van a haszonbérleti díj fahasználatokhoz igazított megfizetésére is.

A 19. §-hoz

Az Országos Erdő Tanács, mint véleményező, javaslattevő, tanácsadó testület kiemelten fontos szerepet játszik az erdészeti politikai célok megfogalmazásában, az erdőgazdálkodás, erdészeti igazgatás, erdészeti kutatás szakmai és érdekképviseleti szervezetek erdészeti ágazatot érintő egységes álláspontjának megformálásában.

II. Fejezet

Az erdő rendeltetése és az üzemmód

A 20-24. §-hoz

A rendeltetésére vonatkozó szabályok biztosítják az adott erdőterület elsődleges funkciójának prioritását, meghatározzák a hosszútávú erdőgazdálkodási célt. Az erdő elsődleges rendeltetése mellett további rendeltetések is meghatározhatók, ezek figyelembevételére az elsődleges rendeltetés mellett, azzal összhangban kerülhet sor.

Az erdő sajátosságából következik, hogy bioszféra megőrző, természet- és környezetvédelmi, szociális-üdülési és gazdasági funkciója egymástól elválaszthatatlan. Az erdő elemi egységei viszont eltérő módon képesek ezeket a funkciókat teljesíteni. A funkciók és az erdőfenntartás összhangja érdekében, a gyakorlati megvalósítás során meg kell határozni az erdők rendeltetését. Az erdőfenntartás, vagy gazdálkodás fő feladatait az egyes erdőterületek rendeltetésének megfelelően kell teljesíteni. Emellett törekedni kell valamennyi lehetséges funkció minél teljesebb kibontakoztatására. A törvény szerint az erdők elsődleges rendeltetésében védelmi, gazdasági, egészségügyi-szociális, turisztikai és oktatás-kutatási célokat szolgáló erdőrészeket kell megkülönböztetni és az erdőtervben rögzíteni.

A 25-26. §-hoz

Az erdő rendeltetésének megváltoztatását az erdészeti hatóság engedélyezi. A rendeltetés megváltoztatását közérdekből több miniszter is kezdeményezheti az egyes rendeltetéseknek megfelelően, de a kezdeményezőnek biztosítani kell az erdőgazdálkodó rendeltetésváltásból eredő többletköltségeinek és esetleges kárának megtérítését. A rendeltetés megváltoztatását az erdőgazdálkodó is kezdeményezheti.

A 27. §-hoz

A természetközeli erdőgazdálkodási módszerek előtérbe-kerülésével a vágásos erdőgazdálkodás mellett más gazdálkodási formák is egyre nagyobb szerepet kapnak. Az erdők szálaló üzemmódba történő átvezetése speciális gazdálkodást, ún. átalakító üzemmódot igényel. A faanyagtermelést nem szolgáló területeken erdővédelmi beavatkozások kivételével gyakorlatilag nem folyik erdőgazdálkodás, a területen kizárólag a természetes folyamatok zajlanak.

Az erdőrészeket üzemmódjának erdőrészenkénti megadása feltétlenül szükséges, hiszen az eltérő üzemmódok eltérő tervezési, ellenőrzési módszereket, ezért különböző szabályozást igényelnek.

Az üzemmód kérelemre történő megváltoztatásához a tulajdonosok 2/3-ának akarata szükséges, de amennyiben az állomány szakmai szempontból nem alkalmas a kérelmezett üzemmódra, az erdészeti hatóság az üzemmód módosítását elutasíthatja.

III. Fejezet

Az erdőgazdálkodás tervszerűsége és engedélyezési rendszere

A 28. §-hoz

A körzeti erdőgazdálkodási és tervezési irányelvek, a teljes körű körzeti erdőtervezési rendszer, az Adattár és az általa megfogalmazott előírások betartását biztosító hatósági intézményrendszer, továbbá az erdőgazdálkodói nyilvántartás rendszere együttesen szolgálják a fenntartható (hosszú távú, tartamos) erdőgazdálkodás céljait.

Az erdők állapotának megőrzése, javítása nemcsak a tulajdonos, hanem társadalmunk, sőt az egész emberiség érdeke is. A modern államokban kiépítették, illetőleg új alapokra helyezve napjainkban alakítják ki a természeti erőforrásokat, köztük az erdő állapotát jellemző adattárat. Ezek az információk képezik az alapját a komplex erdőgazdálkodást szolgáló és a tulajdonos érdekét is érvényesítő állami, szakhatósági intézkedéseknek.

Az erdőgazdálkodás hagyományosan klasszikus elve a tartamosság, mely modern értelmezésben az erdei életközösség örökös fenntartását, védelmét és szociális, valamint nyersanyagtermelő funkciójának a hosszú távú megőrzését tartalmazza.

A 29. §-hoz

Az erdőterv-rendelet elsődleges szerepe az egyes erdőgazdálkodási tájakban a klimatikus, termőhelyi és állományszerkezeti viszonyoknak megfelelő, erdőtervezési körzet szintű szabályozás megteremtése.

A 30-31. §-hoz

A hosszú távú erdészeti tervezés megvalósítása a körzeti erdőterv készítéséhez kötődik. Az erdőtervek kötelező készítése feltétlenül indokolt, hiszen csupán speciális szakismeretek alapján lehet az erdők állapotát a tulajdonos és a társadalom rövid- és hosszú távú érdekeivel összhangban alakítani. Az erdőtervek tartalmazzák az ökológiai alapú erdőgazdálkodás követelményeit is, amelyek piaci folyamatokkal nem vezérelhetők. Ezek az információk így a tulajdonos és a társadalom közötti információcserében, a támogatások odaítélésében fontos szerepet játszanak. Az erdőtervezés folyamata ezért az állampolgárok részvételének, a tulajdonosi és a közérdekek ütköztetésének megfelelő

háttere. Az erdők nyilvántartása, az adattár működtetése és a körzeti erdőtervek készítése állami feladat, így költségeit is az állam viseli.

Kiemelt fontosságú az erdészeti és a természetvédelmi kezelési tervek összhangját megteremteni, mellyel elkerülhető a kettős, párhuzamos tervezés, terepi felvételezés, nyilvántartás, mindamelllett az erdőgazdálkodók számára is egyszerűbb hatósági eljárásrend alakítható ki. Az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók egy hatósági adatbázisból megismerhetik az erdőre fennálló valamennyi előírást, lehetőséget és kötelezettséget.

A 32-33. §-hoz

Az Országos Erdőállomány Adattár (a továbbiakban: Adattár) az ország erdeinek nyilvántartása, az ágazati tervezés, erdőgazdálkodás és a hatósági ellenőrzések alapja.

A körzeti erdőterveket az erdészeti hatóság készíti el, de a körzeti erdőtervek jóváhagyása nem a miniszter által történik, hanem közigazgatási eljárás keretében, erdőterv határozatban kerülnek jóváhagyásra az erdőgazdálkodásra vonatkozó szabályok. A módosítás jelentősen növeli a jogbiztonságot, önálló fellebbezési lehetőséget biztosít az erdőgazdálkodónak az előírásokkal, korlátozásokkal szemben.

Az Adattár közhitelesen tartalmazza az adott erdőben fennálló kötelezettségeket, jogosultságokat és korlátozásokat.

A törvény szabályozza az Országos Erdőállomány Adattárból történő adatszolgáltatás rendjét. Az erdőgazdálkodó minden nyilvántartott adatról kérhet ún. teljes adattári másolatot, de az adatvédelmi szabályok betartása mellett lehetőség nyílik nem erdőgazdálkodóknak is egyes adattári adatok (adott erdőállomány növedéke, fennálló korlátozások, előírások) térítés ellenében történő lekérdezésére, mellyel az erdőkkel kapcsolatos polgári jogi jogügyleteket kívánjuk elősegíteni, a forgalom biztonságának növelése mellett.

A 34-37. §-hoz

Az erdőgazdálkodás az erdőterv határozatban foglaltak betartásával az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartottak szerint folytatható. Az adattárban biztosított fahasználati lehetőségek igénybevételét be kell jelenteni az erdészeti hatóságnak és az erdőrészetek számától vagy a terület nagyságától függően a bejelentést követő 31. vagy 46. naptól kezdve végre lehet hajtani. Az erdészeti hatóságnak ebben az esetben 30 vagy 45 napja van arra, hogy amennyiben az adattári előírások végrehajtása valamilyen jogszabályi akadályba ütközik, erről értesítse az erdőgazdálkodót, illetve a jogosult erdészeti szakszemélyzetet.

Az erdőben végzett más erdőgazdálkodási tevékenységeket (első kivétel, egyes talaj-előkészítések, növényvédelem) erdő-, talaj- és természetvédelmi okokból szintén köteles bejelenteni az erdőgazdálkodó, ezeket a műveleteket a fahasználatokhoz hasonlóan a bejelentést követő 31. vagy 46. naptól kezdve végre lehet hajtani.

Az új rendszer működésének fontos eleme a jogosult erdészeti szakirányítók (erdőgazdálkodó szakmai tervezési, irányítási feladatokat végző erdészeti szakember) szerepének és felelősségének növelése, tevékenységük integrálása az erdészeti hatósági eljárásokhoz. Az adattári lehetőségek alapján végzendő fakitermelések bejelentése csak az erdőgazdálkodó és a szakirányító együttes jogi aktusa lehet, melyben az erdőgazdálkodó a tulajdonosi akaratot, míg a szakirányító a szakmai indokoltságot képviseli.

A fahasználatokat és egyes erdőgazdálkodási műveletek befejezését köteles az erdőgazdálkodó bejelenteni, melynek célja az előírás vagy lehetőség teljesülésének adattárban történő átvezetése.

IV. Fejezet

Az erdő és fásítás telepítése

A 38-41. §-hoz

Az erdőtelepítésről és a fásításról alkotott törvényi szabályozás az ország környezeti állapotának javítását, a természeti értékek és a táj, a termőföld, a vizek és az egyes emberi létesítmények védelmét, az erdei természeti erőforrások bővítését, valamint az erdőtelepítő gazdasági érdekeit szolgálja. A racionális földhasználat szempontjából is nagy jelentőségű az új erdők telepítésének jogi szabályozása. Az egyik alapvető feltétel a megfelelő szaporítóanyag felhasználás és termőhely-feltárás követelményeinek rögzítése.

Új erdő telepítésekor, ültetvényszerű gazdálkodás esetében a mezőgazdaságilag nem hasznosítható területeken a nem őshonos fajok alkalmazását is lehetővé kell tenni. Ezek az erdők a racionális földhasználat keretében elsősorban a faanyag termelését és jövedelem megszerzését is szolgálják, egyúttal zöldfelületükkel kedvező hatást gyakorolnak az ország környezeti állapotára is.

A fásítások és szabad rendelkezésű erdők telepítésénél egyszerűsített tervdokumentáció szükséges, amely alapján az erdészeti hatóságnak elsősorban azt kell vizsgálni, hogy a tervezett faállomány megfelel-e az erdő- és talajvédelmi szempontoknak. Természetszerű erdők állományszerkezetének megóvása érdekében, ezen állományok közelében szükséges az idegenhonos fajokkal történő erdőtelepítések korlátozása.

Szabad rendelkezésű erdő telepítését is be kell jelenteni, az engedély nélkül telepített erdő nem kerülhet a szabad rendelkezésű erdő kategóriába, abban az esetben sem, ha telepítéséhez nem vettek igénybe támogatást. Szintén nem minősül szabad rendelkezésű erdőnek a szukcesszió következtében beerdősült erdőterület, a szabad rendelkezésű erdő létrehozása – bányatelken lévő, nem erdő művelési ágú, más célú igénybevételre engedélyezett területen létrejött önerdősülés kivételével – mindig csak a tulajdonos tudatos cselekvésének következménye lehet.

A 42-44. §-hoz

Az engedély nélkül vagy engedélytől eltérően telepített faállományt akkor indokolt felszámolni, ha erdővédelmi vagy talajvédelmi kockázatot jelent vagy veszélyezteti a környező erdők állományszerkezetét.

Az erdőtelepítés akkor fejezhető be, ha a létrehozott faállomány fennmaradása állományszerkezet alapján hosszú távon biztosított.

V. Fejezet

Az erdőfelújítás, az erdőnevelés, valamint az erdőszerkezet átalakítása

A 45-46. §-hoz

Az erdőfelújításról, az erdőnevelésről, valamint az erdőszerkezet átalakításáról alkotott törvényi szabályozás az ország környezeti állapotának javítását, a természeti értékek és a táj, az erdő talajának megóvását, a vizek védelmét, az erdei természeti erőforrások fenntartását és bővítését, az erdők biológiai sokszínűségének fenntartását és bővítését szolgálja.

Az európai államok erdőtörvényeiben (így hazánkban is) hagyományos és igen szigorú alapelv a kitermelt erdő felújítási kötelezettsége. A törvényjavaslat ennek rögzítése mellett tartalmazza az erdők biológiai stabilitását szolgáló intézkedéseket is. A mesterséges erdőfelújításnak is alapvető feltétele a megfelelő szaporítóanyag követelményeinek rögzítése.

A kitermelést követő erdőfelújítás szabályozásának egyik alapelve, hogy az ország természetszerű erdeinek területe ne csökkenjen, az erdők stabilitása növekedjen. Ebből következik, hogy a meglévő erdőterületeken előnyben kell részesíteni a termőhelynek megfelelő ökoszisztémát alkotó fafajokat és a természetes felújítási módokat.

A 47-49. §-hoz

Az erdőnevelési tevékenység biztosítja, hogy a faállomány minősége és fejlődési lehetősége javuljon, továbbá, hogy az erdő talaja és az erdei életközösség maradandó kárt ne szenvedjen.

Az erdőgazdálkodás az esetek többségében több évtizedes folyamatot jelent. Az erdőállományok egy része ökológiai és gazdasági szempontból az optimálisnál kedvezőtlenebb erdőszerkezettel rendelkezik.

A társadalom egyik – teherbírásától is természetesen függő – fontos feladata ökológiailag stabilabb és jövedelmezőbb erdőszerkezet kialakítása.

VI. Fejezet

Az erdőt károsító hatások elleni védekezés

Az 50. §-hoz

Az erdőt károsító hatások elleni védekezés szabályai biztosítják a teljes erdei életközösség (ökoszisztéma) – az erdő talajával és vizeivel együtt – épségének, egészségének és vitalitásának fenntartását.

Az erdők egészségi állapotának általános romlása, az ember okozta környezetszennyezés és klímaváltozás komplex hatásai miatt a környezetkímélő gazdálkodás követelményeinek és a proaktív erdővédelemnek kell érvényesülnie a korszerű szabályozásban.

A nemzetközi megállapodásoknak és gyakorlatnak megfelelően a törvény intézkedik az erdők egészségi állapotát, az erdőt károsító hatásokat figyelemmel kísérendő mérő-megfigyelő rendszer kialakításáról és működtetéséről, ami állami feladat.

Az 51. §-hoz

Az erdőgazdálkodó köteles az erdő egészségi állapotát figyelemmel kísérendő és az észlelt károsító hatásokat az erdészeti hatóságnak haladéktalanul bejelenteni, mivel adott esetben kizárólag így szervezhető meg vagy rendelhető el egy több erdőgazdálkodót is érintő védekezési tevékenység.

Az 52-53. §-hoz

A károsítók elszaporodásának megelőzése, megakadályozása és a karantén károsítók elleni hatékony védekezés elsődlegesen az erdőgazdálkodó, erdőgazdálkodó hiányában a tulajdonos feladata, amennyiben e kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az államnak az

erdők fenntartásához fűződő kiemelt közérdek érvényesítése és az erdővagyon megóvása érdekében el kell végeznie.

A károsítók károkozása elleni védelem területén a szabályozás összhangban van a növényvédelemről szóló jogszabályokkal.

Az 54. §-hoz

A törvény kiemelten foglalkozik az erdőterületen élő vadállomány károsítása elleni védelem szabályozásával, együttműködést előírva a vadászati hatósággal. Az erdei életközösségnek a vadállomány elengedhetetlen része, de a vadállomány nem veszélyeztetheti az adott életközösség fennmaradását és egyensúlyát, ezért túl magas vadlétszám esetén indokolt az illetékes vadászati hatóságnál a vadállomány apasztásának kezdeményezése.

Vadaskertben vagy vadasparkban tartott vadállomány sem veszélyeztetheti az erdő fennmaradását, közvetve sem okozhatja a termőhely degradációját.

Az 55. §-hoz

A törvény kitér a káros emberi és természeti hatások elleni védelemre. Szigorú tiltásokat tartalmaz a káros tevékenységek ellenében.

Az 56-57. §-hoz

Az erdő talajának védelmével annak kiemelkedő szerepe miatt a törvény részletesen foglalkozik. Az erdőben a védelemért az erdőgazdálkodó felelős, az erdővel szomszédos területekről származó károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kár előidézője köteles gondoskodni.

A törvényben a talaj védelme érdekében speciális szabályozás is előtérbe kerül pl.: a talaj humuszos termőrétegének összegyűjtése és elszállítása tilos. Tekintettel arra, hogy az erdei életközösségnek elválaszthatatlan része a termőtalaj, erdőben és szabad rendelkezésű erdőben a talajvédelmi hatósági jogkört az erdészeti hatóság gyakorolja.

Az 58-61. §-hoz

Az erdőtüzek megelőzése az erdőgazdálkodó, erdőgazdálkodó hiányában a tulajdonos kötelezettsége. Tekintettel arra, hogy a magyarországi erdőtüzeket magas arányban emberi tevékenység okozza, a miniszter az ország területére tűzgyújtási tilalmat rendelhet el. Tekintettel a tűzkockázat időbeli és térbeli változására, tűzgyújtási tilalmat kisebb közigazgatási egységre az erdészeti hatóság is elrendelhet. Szükség esetén

tűzgyújtási tilalom alatt az erdészeti hatóság korlátozhatja az erdőbe történő belépést. Erdőben és erdő közelében tűz csak megfelelő feltételek megléte esetén gyújtható.

VII. Fejezet

Erdei haszonvételek

A 62-65. §-hoz

Az erdők javainak és szolgáltatásainak többcélú hasznosítása iránti növekvő társadalmi igényeket a törvényben megjelenő jogi szabályozás szerint, annak szem előtt tartásával lehetséges és szükséges kielégíteni.

A törvény által felsorolt különböző haszonvételek esetében érvényesíteni kell azt az alapelvet, hogy az erdő és a természeti környezet megőrzésének normáit be kell tartani. Valamennyi erdőben folytatott, és erdőn kívüli egyéb olyan tevékenység, amelynek hatásterületén erdő található, csak olymértékben megengedett, hogy az erdei ökoszisztéma fennmaradása biztosított legyen.

Erdőben fakitermelést csak az adattári előírásokkal összhangban, bejelentést követően lehet végezni. Az adattári lehetőségeknek megfelelő, bejelentett fakitermelési lehetőséget és a szakmai szabályok erdőgazdálkodóval történő ismertetését a jogosult erdészeti szakszemélyzet erdőgazdálkodási műveleti lappal igazolja.

A fakitermelési módok között az új, természetközeli erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó fakitermelési módok is ismertetésre kerültek.

A 66. §-hoz

Amennyiben a tulajdonosok meghatározott tulajdoni hányada kérelmezi, az erdőgazdálkodó csak erdőfelújítási biztosíték nyújtása mellett végezhet véghasználati fakitermelést. A biztosíték tulajdonképpen egy államilag rendszeresített mellékkötelem, amely garantálja, abban az esetben, ha az erdőgazdálkodó nem áll helyt az erdőfelújításért, azt nem a tulajdonosok költségére, hanem a biztosíték terhére lehet elvégezni.

Egyes törvényben meghatározott esetekben az erdészeti hatóság is biztosíték nyújtásához köti a fakitermelés elvégzését.

A 67. §-hoz

A fahasználatok végrehajtását, időpontját egyes állományokban az év adott időszakára indokolt korlátozni. A megfelelő színvonalú erdőnevelési és egyes

véghasználati beavatkozások érdekében a fahasználatok előtt meg kell követelni a kitermelendő fák szakszerű kijelölését.

Amennyiben az erdőgazdálkodó erdőfelújítási kötelezettségének nem tett eleget, az erdészeti hatóság az adattár szerint bejelentett fahasználati lehetőségeit is korlátozhatja a kötelezettség teljesítésének időpontjáig, hiszen amennyiben az erdőgazdálkodó korábban letermelt erdőben nem tud eleget tenni felújítási kötelezettségeinek, nem megengedhető a használatában lévő erdőterületen a felújítással érintett területek növelése. Ez a szabályozás az erdő tulajdonosok érdekét is szolgálja, hiszen mögöttes felelősség keretében, amennyiben az erdőgazdálkodó nem áll helyt, ők kötelezhetőek az erdő felújítására.

A 68-70. §-hoz

Az erdőhasználat egyik legkritikusabb pontja a fakitermelések végrehajtása, ezen belül a tarvágás. A törvény a tarvágások jelentős mértékű korlátozását tartalmazza területi és időbeli megkötésekkel, természetességi állapot és termőhelyi tényező szerinti bontásban. Ez a szabályozás is összhangban van a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal. A tarvágások teljes kiküszöbölése nem reális célkitűzés, hiszen az ültetvényszerű erdők felújítása, a rontott természetszerű erdők átalakítása e nélkül nem valósítható meg, indokolatlanul nem szükséges a gazdálkodói szabadság korlátozása.

VIII. Fejezet

Az erdőterület igénybevétele és megosztása

A 71-79. §-hoz

A fejezet jogi szabályozása alapfogalmi szinten határozza meg az igénybevétel különböző eseteit, tartalmazza az eljárásrend szabályait. Alapvető célja a szabályozásnak az, hogy elősegítse – európai viszonylatban is alacsony erdősültségű országunk – már meglévő erdőterületeinek védelmét.

A törvény alapvetően akadályozza – indokolt esetekben pedig szabályozza – az erdőterület csökkentésének lehetőségét. Amennyiben az erdő igénybevétele indokolt, az erdővédelmi járulék összegét természetességi kategóriák, a terület fekvése, rendeltetése szerint differenciáltan szabályozza a törvény.

A törvény lehetőséget teremt az elvi igénybevételi eljárás lefolytatására, melynél nem követeli meg a tulajdonosi hozzájárulást vagy a rendelkezési jogot, így már a beruházás megindítása előtt eldönthető, lehetséges-e a tervezett igénybevétel.

Az erdő engedély nélküli vagy engedélytől eltérő igénybevétele esetén az erdészeti hatóság erdővédelmi bírság kiszabása mellett kötelezi az igénybevevőt az eredeti állapot helyreállítására.

A 80. §-hoz

Erdőt több földrészletre csak abban az esetben lehet megosztani, ha az a fenntartható erdőgazdálkodást nem veszélyezteti, a keletkező földrészletek megfelelnek a törvény által szabott területi határnak. Az erdő művelési ágú földrészletek további aprózódása jelentősen nehezíti a fenntartható erdőgazdálkodási egység kialakítását.

IX. Fejezet

Az erdőterület szállítás céljára történő igénybevétele, illetve az erdő látogatása

A 81-90. §-hoz

A társadalmi és gazdasági változások kapcsán kialakult rendkívül bonyolult birtokviszonyok és birtokszerkezet az erdő közhasznú funkcióinak fenntartása mellett szükségessé tette az erdőterületen való mozgás, az erdei termékek szállításának, az erdők látogathatóságának részletes szabályozását.

A jogi szabályozás – az erdei forgalom szükség szerinti korlátozhatósága mellett – tartalmazza mindenki számára az erdő üdülési célra történő igénybevételeinek lehetőségét, melyet a tulajdonos köteles tűrni.

Hazánk erdeit – annak rendeltetésétől függetlenül – üdülés és sportolás (általánosságban a rekreáció) céljából bárki látogathatja. A törvény meghatározza a látogató fogalmát, és gépjárműről járműre bővíti azon közlekedési eszközök körét, melyek csak a kijelölt utakon közlekedhetnek. A törvény az általános tiltás előírását fogalmazza meg a járműközlekedéssel szemben, tehát az erdő látogatója csak ott közlekedhet, ahol ez kifejezetten engedélyezett.

X. Fejezet

Az erdészeti munkák szakirányítása, az erdő őrzése

A 91-94. §-hoz

A szakszerű erdőgazdálkodási tevékenység – a hosszú távú tartamos, fenntartható gazdálkodás biztosítása érdekében – feltétlenül megkívánja az erdészeti szakember alkalmazását.

A bejelentés-engedélyezés működésének fontos eleme az erdészeti szakszemélyzet (erdőgazdálkodó szakmai tervezési, irányítási feladatokat végző erdészeti szakember) szerepének és felelősségének növelése, tevékenységük integrálása az erdészeti hatósági eljárásokhoz.

Az erdészeti szakszemélyzet jogainak és kötelezettségeinek részletes szabályozása, intézkedési jogkörének pontosítása jogbiztonsági szempontból kiemelt fontosságú.

A 95. §-hoz

Az erdőgazdálkodók erdőőrzési kötelezettségét pontosítja a törvény, mindamellett szigorítja az erdészeti hatósági eljárást az illegális fakitermelőkkel szemben. Az erdőgazdálkodók erdőőrzési kötelezettsége nem terjedhet túl a kötelező szignalizáción, hiszen erdő esetén, amennyiben más felelőssége nem kerül megállapításra, az erdő felújítása az erdőgazdálkodó, erdőgazdálkodó hiányában a tulajdonos kötelezettsége, amely más tulajdonhoz képest önmagában is jelentős többlet-felelősséget jelent. A magánerdő-gazdálkodók, de sokszor az állami erdőgazdálkodók sem képesek a megváltozott szocio-ökonómiai viszonyok között eleget tenni a folyamatos vagyonvédelem követelményének. Az erdő vonatkozásában fennálló fokozott közérdek érvényesítése érdekében indokolt az állam erdővagyon őrzésével kapcsolatos tevékenységének fokozása, erdővédelmi szolgálat létrehozásán és más állami szervek erdőőrzéssel kapcsolatos tevékenységének összehangolásán keresztül.

XI. Fejezet

Az erdészeti igazgatás

A 96-99. §-hoz

Az állam az erdőkhöz fűződő társadalmi közérdek érvényesítését – a hatósági feladatokat is ellátó – erdészeti igazgatási szervein keresztül valósítja meg. Az állami erdészeti igazgatás irányítási, szervezési és hatósági feladatokat lát el.

Az erdő vonatkozásában a közérdek fokozott érvényesítése érdekében indokolt az állam erdővédelemmel kapcsolatos tevékenységének fokozása. Az erdészeti hatóság szervezetében működő erdővédelmi szolgálat célja nem őrzési feladatok teljesítése, hanem az erdőgazdálkodásra és erdővédelemre vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése, különösen az illegális fakitermelések elleni hatósági fellépés összehangolása valamint a klímaváltozás miatt növekvő erdőtüzek elleni védekezés hatékonyságának javítása.

Az erdészeti eljárások egyes esetekben speciális eljárási szabályokat igényelnek, illetve szükséges a közigazgatási eljárásról szóló törvény felhatalmazásai alapján egyes eljárások, jogintézmények engedélyezése az erdészeti hatósági eljárásokban.

XII. Fejezet

Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység, az erdőgazdálkodási bírság és az erdővédelmi bírság

A 100. §-hoz

A korábbi erdőtörvény, amennyiben az erdőgazdálkodó vagy a tulajdonos az erdészeti hatóság felszólítása ellenére sem végezte el a szükséges erdőgazdálkodási munkákat, egy másik erdőgazdálkodót jelölt ki a tevékenység elvégzésére. A kijelölt erdőgazdálkodóval történő elszámolás és a kijelölés bonyolult volt, ami nehézkessé és lassúvá tette a jogintézmény működését. Az új jogintézmény az adott erdőgazdálkodási feladat elvégzését más jogszabályokhoz hasonlóan, közbeszerzésen kiválasztott vállalkozóra bízta és az adott művelet költségeit a tulajdonosokra terheli. Amennyiben fennáll a veszélye, hogy az ingatlant a tulajdonosok harmadik személynek értékesítik, az erdészeti hatóság közvetlenül kezdeményezheti elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásba.

A 101-105. §-hoz

Az erdőben, ha a gazdálkodó a társadalmi közérdeket és a hosszú távú tartamosság érdekeit sértő, engedély nélküli tevékenységet végez, erdőgazdálkodási bírságot köteles fizetni, az erdő védelmét sértő tevékenység esetén pedig erdővédelmi bírságot kell fizetni. A bírság mértékét és kiszámításának módját nem a törvény, hanem kormányrendelet fogja tartalmazni, amelynek megalkotására a törvény felhatalmazza a Kormányt. A bírságokból befolyó összeg az erdőfenntartás, erdővédelem, erdészeti kommunikáció és az erdő közcélú funkcióinak érvényesülését elősegítő fejlesztések céljaira használható fel.

A 106. §-hoz

A törvény végrehajtásához szükséges jogszabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazásokat tartalmazza.

A 107. §-hoz

E szakasz rendelkezései a törvény hatálybaléptetését és a törvény hatálybalépése előtt megindult eljárások lefolytatásának valamint az e törvény hatálybalépése előtt jóváhagyott tervek, engedélyek végrehajtásának, érvényességének részletes szabályait tartalmazzák.

A 108. §-hoz

E szakasz a hatályukat vesztő jogszabályok és módosuló jogszabályhelyek felsorolását tartalmazza.